

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petis sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nummer ára 30 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, március 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Kaszárnyák és — vivmányok.
- Nő a tengeri kigyó.
- Az aradi gyermekkorház építése.
- Az amerikai borbiztos pöre.
- Párisi divatlevél.
- A körtötés kisajátítása.
- A Kossuth-társaság közgyűlése.
- A szocialisták beszámolója.
- Parasztforradalom Romániában.
- Nyári Rudi felesége.
- Jön a létszámemelés!
- Tisza István a koalíció ellen.
- Aradi özvegyek a törvényhozásban.
- Gyilkosság az idegen légióért.
- Tárca: Enyhítő körülmény. Irta: Maurice Level.

Kaszárnyák és — vivmányok.

Arad, március 20.

Hát, aradi véreim, ha úgy tetszik, örülhetünk. Meg lesz a tüzérszárnya. Egyelőre még nem kaptuk meg. A hadügyminiszter cigánykodik velünk a bérlet összegére nézve; úgy látszik, új ágyukra tartogatja a garast. A szőlőkként született kaszárnyatelkekén bizonyára csak hosszú évek múltán fognak szántani az ágyulafetták. Hanem azért meglesz a kaszárnya.

Meglesz, mert meglesz a — *létszámemelés*. A hadügyminiszter ugyan eddig nem mondta, de eléggé elárulta: hát ugyan mi az ördögnek kell nekem az a tüzérszárnya, ha nem adnak belé katonát? Most azonban lesz. Jaj, de örülünk!

Az öröm igaz, csak olyan, mint a gyereké, aki tapsol, hogy a mamája beteg: legalább megint kap szép piros pilulás ska-

tulyát. Az ország belébetegszik a harmincezer főnyi és százhusz milliónyi létszámemelésbe; de a mienk lesz a piros pilulás skatulya, a tüzérszárnya.

Ugyanazon a napon, amikor Batthyány Lajos billikommal a kezében kifejtette, hogy a kormányképes függetlenségi párt Kossuth Lajos nyomdokain halad, jutott köztudomásra a nemzeti kormány legújabb programontja: a létszámemelés.

Harminc-harmincötezer fővel több ujone és évi százhuszmillió hadügyi többkiadás. A hadügyminisztert ne érje gáncs. Ő békén takarózhatik Barabásnak sokat emlegetett szálló igéjével: Nem az a huncut, aki kéri. A huncut az, aki megadja. Vajjon lesznek-e, akiknek okuk lesz Barabást ezért a becsületsértésért felelősségre vonni? A létszámemelés kérdése magva volt az obstrukciónak, a melyből a nemzeti küzdelem fejlődött; vajjon megint ilyen terebélyes fává nő ki a hadügyminiszter vetése?

A hadügyminiszter természetesen ur, s az ilyet nem kéri ingyen. Hogy is mondják a szép asszonyokról? Minden asszonyt meg lehet venni; esakhogy mind egyiknek más az ára. Az egyiké pénz, a másiké kitarató udvarlás, a harmadiké a szentimentalizmus, a negyediké... A magyarok szerelmének is meg van az ára. Az a neve: *nemzeti engedmény*. Másként vivmányoknak is cifrázzák.

Most is lesz. És hogy a nemzet a legilletékesebb tolmács útján vegye tudomásul a legújabb engedményt, — hogy hiányos, téves, vagy tudatosan ferde interpretálás a tisztos olvasó szemében ne

csökkentse ezeknek a vivmányoknak értékét, — hogy a gondolatok finom árnyalatai is hiven fejezzék ki, mit kap a nemzet az ujoncemelésért és a százhusz millióért: szószerint vesszük ide a kormányhoz igen közel álló ujságnak híradását a nemzeti engedményről. Tehát egész lelkével ügyeljen ide a nemzet, vagy annak tartozéka:

„Természetes, hogy ily követeléssel előállani engedmények nélkül nem lehet.”

Ugy van! Halljuk! kiáltanak közbe, ha ezt előszóval mondanak. A híradás pedig folytatja:

„Az engedmény egyelőre egy elvi nyilatkozat volna, mely a *magyar vezényszónak* nemcsak jogát ismerné el, de bizonyos *igéretet* is tartalmazna, melynek azonban a *tartalma* még nincs pontosan megállapítva s ami ennél talán még fontosabb: egyelőre még a *határideje* is bizonytalan.”

Az ilyen szép, tömör beszédet érdemes elemeire bontani. Tehát a magyar vezényszót nem kapjuk meg. Jó. Hanem kapunk egy elvi nyilatkozatot. Elvi nyilatkozattal ugyan még nem kommandiroztak hadsereget. Hanem nekünk úgy is elég. Abban a nyilatkozatban az lesz, hogy a vezényszó nem lesz a mienk, de jogunk lenne hozzá. No hát csak ez kell nekünk. A jogi állapot. Az önálló vámterületet 1927-ig se csinálják meg; de a jogi állapotában már 1917-től kezdve lenne jogunk fürdeni. Milyen fölemelő tudat a rabra nézve, hogy joga lenne szabadnak lennie! Azonkívül a vezényszót *igérni* is fogják. Igérni! Ez a

Enyhítő körülmény.

Irta: Maurice Level.

Françoise az ujságokból értesült arról, hogy a fiát letartóztatták.

Ez a hír eleinte oly különösnek tűnt fel előtte, hogy nem is akarta elhinni. Hogyan? Az ő fia, az egyetlen gyermeke, a serdülő ifju, aki alig egy hónappal ezelőtt a husvéti vakációt ná a töltötte el, a fia tolvaj és gyilkos volna... És ekkor maga elé képzelte egyenruhájában, jóságos képével, még érezte ráncos arcán a fiu forró csókjait, midőn így szólt hozzá:

— A viszontlátásra!

Mialatt képzeletében felújította emlékeit, egyre ismételte:

— O, bizonyára tévedtek! A fiam nem tett ilyesmit!

De az ujságban ki volt nyomtatva nagy betűkkel: „Egy katona büne.” Az eset a kicsike gárnizonjában történt és a nevét is kiírták.

Mozdulatlanul, teljesen megtörten maradt ülve; a pápaszemét a homlokára toltá és ajka remegett. A konyha csendjében önmagával beszélgetett.

Valaki belépett; hirtelen felugrott.

— Ki az? — kérdezte.

Amikor megismerte egyik szomszédnőjét, zavarát elpalástolta és így szólt:

— Elaludtam... Olyan nagy a hőség...

Ő, aki rendszeren szótlan és magába zárkózott volt, most folyton beszélt. Kérdéseket intézett a látogatójához, amelyekre azonban nyomban megadta a választ — saját magának; atól félt, hogy mindent megtudnak és mialatt össze vissza fecsegett, egyre azon tépelődött:

— Vajjon mit tud a szomszédasszony?

Azután elhallgatott, mert nem talált már szavakat. Hirtelen megkérdezte a szomszédnőjét:

— Már régen nem hallott hírt a fiamról?

— De igen; ma reggel.

Az öreg asszonyt hirtelen elfogta a vágy, hogy megvigasztalják, megnyugtassák. És felkiáltott:

— Ez tévedés, nem lehet az én fiam!

Rámutatott az ujságra és erőltetett vidámsággal így szólt:

— Olvasta? Ugy-e komikus? Ostobák vagyunk; első pillanatban lesujtott; no, de ez képzelhető is.

A szomszédasszony még mindig hallgatott és az öreg asszony egyre ismételte:

Ugy-e komikus, nagyon komikus!

— Komikus az, hogy két embernek egy században hasonló neve van.

Az öreg asszony mélyen felsóhajtott:

— Én is mondom... igen, ketten vannak... nem lehet az én fiam...

— Nem tudom, — felelte a másik — szeretném magától megtudni, nénikém. Jó volna tisztázni az ügyet... Azt beszélük, hogy Bötchebernél valami csinyt követett el... Igen,

igen, azt a háromszáz frankot ép akkor lopták el, amikor szabadságon volt.

Az anya sápadtan emelkedett fel:

— Hogy lehet ilyesmit mondani! Nem, ez nem lehet a fiam. Hát nem restelli? Mit vétett a fiam, hogy mindnyájan ellene vannak? Szegény kicsikém! Majd meglátjuk!

És anélkül, hogy az ajtót betette volna, vagy facipőjét felvette volna, kiszaladt a pályaudvarra.

Két órákor érkezett meg a városba. Az utazása alatt csak fokozódott az aggodalma. Már nem mondta: „lehetetlen!”, hanem: „ha igaz volna!”, mialatt a vidékiek, a földiek, a táviróoszlopok és drótok gyorsan fel és le imbolyogtak szeme előtt. Amikor elhagyta a vonatot, remegni kezdett és úgy találta, mintha az a pillanat, amikor mindent megtud, rémesen közeledne. Imádságokat mormszolt, elmondotta a miatyánkot és sóhajtozott:

— O, istenkém, ugy-e te nem akartad ezt?... O, sokat fogok imádkozni hozzád!

— A rács mögött terült el a kaszárnya nagy és széles udvara, sok melléképülettel. A kapu előtt katonák ültek, nevettek és beszélgettek az esti órákban. A kicsikéje sokszor felhívta rájuk a figyelmét, úgy, hogy most meg tudta különböztetni őket. Bátoratlanul állt meg előttük:

— Bocsánatot kérek, káplár uram, de valamit szeretnék öntől megtudni. Ugyanis...

Vonakodott és nem merte kimondani az igazat.

Wekerle határozottan iskolát csinált. A legmagasabb hadügyi körök is tanultak tőle. Az ígéretnek igaz, hogy hibái vannak. „Egyelőre a tartalma ismeretlen”, így mondja a kormányhoz közel álló újság. Tehát csak az bizonyos, hogy vezényszóráról lesz benne szó, de hogy a vezényszót adják-e, kapják-e, hogy az egész hadseregnek fogják-e ígérni, vagy csak az élelmezési csapatoknak, ez még bizonytalan. S azonfelül a legeslegbizonytalanabb az ígéret határideje. Talán soha napján, talán öt héttel előbb, talán három hónappal később; de, ha a véletlen akarja, esetleg már a jövő évszázadban; egyszer csak meg lesz. De a hadügyi körök nem hagyják magukat határidőhöz kötni.

Tegye kezét a szívére minden becsületes gondolkodású polgára a hazának, aki nem keres epében született lélekkel mindenuntalan sebezhető részeket a kormány működésén és a koalíció cselekedetein; tegye a szívére kezét, és mondja meg: ily szép és ily kompakt vívmány nem éri meg a harmincezer főnyi létszámemelését és a százhusz milliónyi hadügyi többletet? S nem éri meg mindazt a veszteséget, mind azt a kockázatot, amit a katonai kérdések körül vívott harcra költöttünk?

Vajjon az ilyen engedményeknél ki a huncut: az, aki kínálja, vagy az, aki beéri vele? Hát bizony szomorú, megdöbbentő jelenség a létszámemelésnek ez a kísérlete, amelyet nem tolnának előtérbe, ha nem számítanának engedelmességre, amely képes megszavazni. S vajjon el lehet-e dönteni, hogy ebben a feneketlen szomorúságban mi a nagyobb vigasztaló: az a pár kaszárnya, amelyeket legalább megkapunk, vagy azok az engedmények, amelyeket nem ígérnek és nem is adnak meg?

TÁVIRATOK.

Zátonyra jutott hajó.

London, márc. 20. A Pravle Pointnál zátonyra jutott Jebba hajóról a postai szállítmányokat és a készpénzt szárazföldre hozták.

— A fiamról van szó. Jules Michon, a harmadik századból. Szeretném megtudni, vajjon beszélhetnék-e vele?

Az öregasszony mosolyogni próbált.

— Én vagyok az anyja . . . a mamája . . . Nincs itt? Hol van? . . . Csak nem beteg? . . . Hogy tudom-e? Nem, nem tudok semmit . . . Megbűntették? Börtönben van? . . . Nem . . . A . . . a fogházban, — gondolja? . . . Hát haditörvényszék elé állítják? . . .

Arcát a kezébe rejtette.

— Égi atyám, tehát igaz? Jóságos Isten? Támolyogva ment tovább. A katonai fogházban azt mondták, hogy a kicsikét egyesbe zárták és ez még nagyobb rémülettel töltötte el. Maga előtt látta a fiát egyedül, bezárva, a világtól örökre elválasztva. Azt tanácsolták, hogy keresse fel a védőt és most ugyancsak remegő léptekkel ment az ügyvédhez. Ott megtudta a valót. Nem volt többé kétség. A kicsike rablógyilkosságot követett el, a pénzt, körülbelül háromszáz frankot, a szalmazsákjában találták meg . . . Bevallott mindent . . .

Miután az öreg asszony hasztalan könyörgött, sirt, hogy engedjék be a fiához, visszatért haza, hogy senki ne kérdezősködhessék. Mint a szegény állat, aki fél az ütlegetől és elrejtőzik, — nem mert többé kimenni, az ablakredőnyöket zárva tartotta és minden reggel remegve vette elő az újságot.

A bűn minden egyes részletét elolvasta

Nő a tengeri kigyó. A tüzerkaszárnya ügye.

Tessék ráfizetni!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A tüzerkaszárnya ügye nem aludt el örökre. Most felébredt s ismét foglalkoztatja a várost, amiben aligha lesz a városnak nagy öröme. Pedig azt hitte mindenki, hogy nem lesz a kaszárnyából semmi, annyira el voltak temetve az akták a honvédelmi miniszterium porlepte irattárában.

A város közönsége még az elmúlt évben felírt a hadügyi kormányhoz, hogy a tüzerkaszárnya ügyében minél előbb hozza meg a végleges döntést, mert a város 100.000 koronáért telket vett s a felvett kölcsön után járó törlesztést már évek óta fizeti, anélkül, hogy valami haszna lenne a megvett és üresen álló területből. Erre a hadügyminiszter leírt a városhoz, hogy hívja össze a vegyes-bizottságot és ez készítse el a végleges terveket. A vegyes-bizottság az elmúlt év tavaszán összeült és teljesítette a hadügyminiszter rendelkezését.

Az iratokat ezután felterjesztették a hadügyminiszterhez. A hadügyminiszterium nem sietett a dologgal. A miniszter, a szakelőadó aludtak egyet s azután egészen elfelejtették, hogy Aradvárosa tulajdonképpen tüzerkaszárnyát akar. A város pedig várva-várta, hogy a miniszterium elintézzé a dolgot. Nemrégiben Müller Károly országgyűlési képviselő megsürgette Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszternél a tüzerlaktanya ügyében hozandó döntést. A képviselő akciójának az lett az eredménye, hogy a hadügyminiszteriumban az aktákat áttanulmányozták s a hadügyminiszter a város ajánlatára megtette észrevételeit s ezeket leküldte Schwitzer Lajos lovag tábornagyhoz, a VII. hadtest parancsnokához.

A hadtestparancsnok ma küldte át a városhoz a hadügyminiszter megjegyzéseit, amelyeknek legfontosabb része az, hogy a hadügyminiszter a város által kért bérletösszeget igen magasnak tartja. Schwitzer hadtestparancsnok magyar és német nyelvű átiratot intézett a városhoz. A hadtestparancsnok megkeresi a vá-

és mindazt, amit a gyermekéről mondtak. A tanuk bebizonyították a bíró előtt, hogy Jules Michon rabolta el Böttcher háromszáz frankját. De ez nem igaz, erre megesküszik . . .

Egy hónap után ismét felkereste az ügyvédet. Most már nem kérte, hogy mutassák meg a fiát. Nem azért, mintha már nem szeretné. Nagy Isten, ó, nem . . . de röstelte.

— Mi lesz velem, jó uram? Ugy-e bár nem veszik el tőlem?

— Szegény asszony, épp attól tartok . . . Legalább találnék enyhítő körülményeket!

— Mit mondott? . . . Körülményeket . . . Mit jelent ez?

— Ez a körülmény a bíró előtt enyhíti bűnét. Nézzé például, valaki lop; ha be tudja bizonyítani, hogy a nyomor vitte erre a lépésre és azért lopott, hogy a gyermekeinek kenyeret szerezhessen, akkor ez enyhítő körülmény . . . ellenben . . . Nem is az első eset . . . Nos, mindent el fogok követni, hogy megmentsem őt.

Françoise szomorúan és fáradtan ment haza és egyre kinozta ez a gondolat: „enyhítő körülmény.” Mily szívesen-keresett volna mentességet részére, ha megkönnyebbíthetné a helyzetét. De nem, nincs semmi. A bűne oly rettenetes, hogy nem lehet enyhíteni.

A tárgyalás napja közeledett. Kiköltözött a falujából. A vonaton imádkozott és fejében csak egyre ezek a szavak zakatoltak: „Enyhítő körülmény! Enyhítő körülmény!”

Együtt várakozott a tanukkal, akik suttogva

ros közönségét, hogy a hadügyminiszterium követeléseire járjon hozzá és főleg a különleges megállapodások ellenében rendelkezésre bocsátandó épületek építési telkének bérletét tetemesen szállítsa le.

A hadügyminiszter a város ajánlataira az alábbi megjegyzéseket tette.

1. Az építkezési hely hátsó részétől nyugatra megjelölt utat szintén állítsa helyre a város.

2. Aradvárosától a gyakorlótérért igényelt bér (katasztrális holdanként évi 60 korona); tekintettel a városi képviselők ezen követelésének indoklására, engedélyezhető.

3. Ellenben a különleges megállapodások ellenében rendelkezésre bocsátandó épületek építési telkéért követelt bér, Aradon eddig fizetett bérlethez viszonyítva, határozottan igen magas.

A miniszter megjegyzi továbbá, hogyha a város három év előtt a laktanya felépítéséhez szükséges 5 katasztrális hold területért 100.000 koronát fizetett, akkor nagyon kedvezőlen vételt csinált.

Végül kijelenti a miniszter, hogy a bérletes mérsékléséhez okvetlenül ragaszkodnia kell.

Most pedig ismét össze fogják hívni a vegyes-bizottságot, az alkudozások ismét megkezdődnek. S a vége mindennek az lesz, hogy a város körülbelül 15—20 ezer koronát fizet rá a tüzerkaszárnyára.

Az aradi gyermekórház építése.

Országos orvosgyűlés Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A városi közgyűlés határozata, amelylyel a gyermekórház részére szükséges telket a törvényben előírt névszerinti szavazással is megadta, jogerőssé vált s most már semmi se hátráltatja az építkezés megvalósítását.

A gyermekórház bizottsága ma délelőtt, gróf Károlyi Gyuláné elnöklésével tartott ülésén foglalkozott az építkezés ügyével. Elhatározták, hogy a gyermekórház épületére, a humanos ügyre való tekintettel, díjtalan tervpályázatot hirdetnek s megkeresik az aradi mér-

beszéltek a jelenlétében. Amikor rája került a sor, támolyogva lépett előre és első pillantása a fiára esett, aki lehajtott fejjel zokogott . . . hkkor felegyenesedett a bíró előtt.

A szegény öreg asszony nem tudta, hogy mit fog mondani . . . Mi volt itt? Senki, csak a kicsike anyja. Az ő gyermeke volt, igen, szeretta, felnevelte, igen . . . az övé . . . de nem, ma már nem az övé . . .

És minden kérdésre jelekkel vagy érthetetlen szavakkal válaszolt. Mélységes csend uralkodott a teremben. Oszinte részvételt tekintettek a gyászruhába öltözött parasztasszonyra, akit a bánat még jobban összetört.

— Az egyetlen fia? — kérdezte az elnök.

— Igen, uram.

— Amíg magánál volt, nem panaszkodhatott reá?

— Nem, ó, nem.

— Nem tudott arról, hogy rossz társaságba került?

— Nem, soha és az apja sem, akit mindenki szeretett és tisztelt, sem én nem engedtem volna meg . . . Mondhatom, nagyon tiszteltek bennünket . . .

— Tudjuk, tudjuk . . .

Azután a vádlotthoz fordult:

— Ön is jól tudta és épp azért, mert védve érezte magát e nagy tisztelet révén, anyjánál való tartózkodásáért arra használta fel, hogy lopjon . . . Ki gyanúsítaná meg ily derék szülő gyermekét? . . . Mások mondhatnák: csak félig ér a felelőség; a rossz példa, melyet ma-

nők- és építész-egyesületet, mikép ez tagjai között hasson oda, hogy a tervpályázaton minél többen vegyenek részt. A tervpályázat csak aradiak részére van nyitva s az elfogadott terv szerzőjét egyben az építkezés vezetésével is megbízzák. A tervpályázat *április 30-án* jár le.

Az építkezéshez még az idén hozzáfognak s az építés vállalkozója köteles lesz a *jövő év május hó végeig* az épületet teljesen befejezni.

A gyermekórház fölvatása a jövő év júniusában, előreláthatóan nagy ünnepek kíséretében fog történni. Az országos orvosszövetség azt tervezi, hogy a jövő év júniusában *Aradon országos orvosgyűlést tart.* Az orvoskongresszus programjába illeszkednek be a gyermekórháznak, mint Arad legújabb, modern egészségügyi alkotásának fölvatása.

A kórházbizottság ülésén gróf Károlyi Gyuláné elnöklésével jelen voltak: Bácskay Béla dr., Posgay Lajos dr., Leitner Ernő dr., Schill József, Sarlot Domokos, Virágh Lajos, Fodor Ödön dr. és Keller Lajos, a bizottság jegyzője.

Az amerikai borbiztos pöre.

Boros Jenő a törvényszék előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Néhány hónap előtt Amerikából egy levél érkezett *Darányi* földmivelési miniszterhez, valamint a minisztériumnak még néhány magasabb állású tisztviselőjéhez s abban súlyos sértések voltak *Lónyay* Ferenc osztálytanácsos ellen. A levelet *Boros (Buchbaum)* Jenő írta, akit a törvénytelen kormány földmivelési tárcájának vezetője, Feilitzsch Artur báró annak idején miniszteri biztosnak nevezett ki Amerikába azzal a küldetéssel, hogy a magyar bornak a tengerentúl piacot teremtsen. E célra évi 55.000 korona államtámogatást helyeztek kilátásba *Borosnak*, akit azonban az új kormány elmozdított állásából, illetőleg semmisnek nyilvánította a vele kötött szerződést.

Boros abban a hitben élt, hogy állását *Lónyay* osztálytanácsos miatt vesztette el s ezért az említett, több példányban hazaküldött levelében *Lónyayt* súlyos sértésekkel illette.

A miniszter utasítására a *budapesti* kirá-

gam előtt láttam, tönkretett. De ön még ezt a mentséget sem mondhatja.

Az öreg asszony síró szeme hirtelen felragyogott és megszólalt; a hangja azonban nem remegett.

— Bocsásson meg uram, meg kell mondanom önnek az igazságot. A kicsike nagyot vétett, ez igaz... De nem egyedül... Előbb említettem, hogy nem mondhatnak semmi rosszat reám... hát hazudtam... Amikor a kicsike nálam töltötte a szabadságát, megvallottam neki, hogy adósságaim vannak... Ekkor a fiam megijedt... Azt mondta, hogy az ő anyja elveszítette a közbecsülést és jó nevét... és hogy visszafizethessem a tartozásomat, lopott... Rajtakapták és a szerencsétlenség megtörtént.

— Elhallgatott egy kicsit, azután folytatta: — Hazudtam, rossz asszony vagyok, én voltam a rossz példa. Tartóztassanak le; ez a fiannak enyhítő körülmény, nemde?

Még jobban összezsugorodott és lehajtott fejével még törődöttebbnek látszott.

A fiát élethossziglani kényszermunkára ítélték. Az öreg asszony nemsokára meghalt. Gyorsan pergett le a temetési szertartás. A temető sarkán helyezték örök nyugalomra.

Ezt a történetet a sirjánál mesélték el nekem, melyet csak egy fekete kereszt jelölt meg. Mellette rozsdás gyöngykoszoru feküdt és ezen a következő sorok állottak:

„Françoise Michonnak — A fia bírái.”

lyi ügyészség, *ragalmazás és becsületsértés* címén. *Boros* pörbe fogta s az ügyben *Mladoniczky* Nándor elnöklése mellett mára tüzték ki a főtárgyalást.

Mielőtt a kihallgatásokat megkezdették, *Miklós Gyula* dr. védő bejelentette, hogy védené, aki személyesen is megjelent, egy nyilatkozatot kíván tenni. Az elnök megadván erre az engedelmet, *Boros Jenő* körülbelül a következő nyilatkozatot tette:

— Azok az információim, amelyek szerint *Lónyay* osztálytanácsos ur ügyemben inkorrekt módon informálta volna *Darányi* földmivelési miniszter ur ő excellenciáját, mint azóta meggyőződtem, tévesek voltak. Mivel pedig így a levelemben ellene emelt vádak alaptalanok, azokat *visszavonom* és lovagias kötelességemnek ismerem, hogy sajnálkozásomnak adjak kifejezést.

Elnök: Kíván felelni a tanácsos ur?

Lónyay: A felettes hatóságomtól nyert előzetes beleegyezés folytán, megfelelőnek tartván a *Boros* ur nyilatkozatát, a panasztól elállok s a továbbiakat a közvád képviselőjére bízom.

Böhm kir. ügyész: Mivel a vádlott férfias k jelentését magam is teljes elégtételnek tekintem, a *vádat elejtem*.

Miután még *Miklós Gyula* dr. védő az elhangzott nyilatkozatok alapján bírói határozatot kért, a törvényszék, tekintettel a sértett és az ügyészség képviselőjének kijelentéseire, *megszüntette* a további eljárást.

Párisi divatlevél.

(Tavaszi elején.)

Páris, március 16.

Már nem kell „Szidni, átkozni a papot, mért szabott rövid farsangot“ adott helyébe az Istenke olyan hosszú telet, hogy már nyakig vagyunk a mindenféle fajta örömeivel. Tavaszi derűre, verőfényre vágynánk, hadd élvezhetnők a megújodással járó gyönyöröket, amelyek közt első helyen áll az új tavaszi ruha. Bocsánat, az álmaim, a vágyaim elragadtak s azt képzeltem egy pillanatra, hogy lesznek új tavaszi ruhák. Tévedtem; lehetnek s vannak újonnan varrottak, de csak a régi formában. Az egész változás rajta talán csak az, hogy a bolero nem egészen olyan, amilyen eddig volt s részben talán el is tűnik. Igaz, hogy szép ez a mindjobban fejlődő empire-divat, hanem lassan csak betelik vele az ember.

Csak egy dolgot nem ununk meg soha, az angol ruhát. De milyen sikkes viselet is, persze csak délelőttre, de akkor aztán akár szép az idő, akár borús, de angol ruhánk tökéletesen megállja a helyét.

Be kellene még számolnom az elnök báljáról, de mit mondjak róla? Csak azzal a megszokott mondással élhetnék, hogy az Elysée palotája fényárban uszott és az ott uralkodó csudás pompa egyáltalában nem juttatta eszünkbe azt, mennyire megváltoztak az idők s hogy ott, a hol királyok voltak otthon, ma polgár ember szorít kezét vendégeivel. Fejedelmi pompa ott ma is, bájosak és szépek az asszonyok ma is, csak a rizporos paróka helyét foglalta el a modern fodrászművészet szülte szebbnél-szebb, vörös haj és sok-sok bohókás, kecses fejdísz, s hogy már nincs szerelmes királyunk? Nincsenek pásztorjátékaink? Én Istenem, mintha boszton közben nem fejlődhetnék egy kis szerelem, különösen amikor csak olyan nyugodtan, kecsesen járjuk, mint szépapáink a menüettek. A pásztorjátékok helyett peddig tenniszozunk, automobilozunk s nyugodt lélekkel vallhatom, hogy ha más eszközökkel is, de oly biztosan haladunk a kacérkodás után, mint legszebb ósanyánk.

Ezek után pedig talán mondanék valamit a divatról is? Ha mondhatnék. Annyi az egész, hogy a hosszú, tavaszi kabát helyét az egészen rövid, angolos kabát váltja fel, magas nyakkal és hajtóká nélkül.

A ruhákat könnyű posztóból varrják, csipke és bársony díszel, elvéve egy-egy kis prém díszszel is. Csak ez utóbbi dísznek szabad elűtnie a ruha színétől; a szallag, csipke vagy zsinórdísz, megtartja a ruha színét. A hozzá való kalap nagy és díszes legyen, s a színe lehet teljesen független a ruhától.

S mivel, hogy még most is tél van, járja még nagyban a five o'clock tea — hála Istennek! Nem mintha nem unta volna meg már az ember, de mit tegyünk. Künn fázunk, legalább összekerülünk hát társaságban s megszerezzük magunknak azt a gyönyörűséget, hogy meleg kandaló mellett szidjuk a telet s a — távollevőket. **Yvette.**

A körtöltés kisajátítása.

Az a hivatalos copf.

Ujabb eljárás lesz.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, március 20.

Megirtuk, hogy a *Maroshid* és a körtöltés kiépítéséhez szükséges területek kisajátítási eljárását a kereskedelmi miniszter a városhoz tegnap érkezett leiratában megsemmisítette és felhívta a város közigazgatási bizottságát, hogy új közigazgatási eljárást indítson. Az eddigi eljárást a miniszter lényegi és alaki okok miatt semmisítette meg.

A kisajátítási eljárás elrendelése ugyanis a kereskedelmi miniszter hatáskörébe tartozik, aki azonban az eljárást még nem rendelte el. A város közigazgatási bizottsága jóhiszeműen járt el akkor, amikor a kisajátítási eljárást foganatosította. Tette pedig ezt a földművelési miniszter leirata alapján, amelyben a földművelési miniszter a hid- és körtöltés építéséhez szükséges területekre vonatkozólag a kisajátítási eljárást engedélyezte, de az eljárás keresztülvitelére a jogot nem adta meg a városnak. Ez képezi alapját a kereskedelmi miniszter megsemmisítő döntésének.

A hivatalos szörszálhasogatás kiváló példányul szolgáló miniszteri leirat fontosabb részei az alábbiak:

Az 1881. évi 41. t.-c. 32. §-ának 2 ik bekezdése értelmében a kisajátítási eljárás elrendelése a kereskedelemügyi miniszter hatáskörébe tartozik és pedig nem csupán a zsigmondiházi feljáróhoz szükséges területekre nézve, amelyre a kisajátítási jogot a város közönségéhez mult évben intézett rendelettel adtam meg, hanem az 1899. évi 18. t.-c.-ben megállapított ügybeosztás tárgyában kiadott tájékoztató rendelet alapján, az új Marosvédtöltés céljaira szükséges azon területekre nézve is, amelyekre a kisajátítási jogot a földmivelési miniszter adta meg a város közönségének. A már hivatkozott t.-cikk értelmében, ha a kisajátítási eljárást elrendelem, erről a kisajátítási terv két példányának elküldésével, a további eljárás végett az illetékes közigazgatási bizottságot értesítem.

Minthogy azonban a jelen esetben a kisajátítási eljárást még el nem rendeltem és erről Cimet még nem is értesítettem, ennél fogva törvényellenes ennek azon határozata, melylyel a kisajátítási eljárás foganatosítására az albizottságot kiküldötte. De törvényellenes a határozat még azon okból is, mert az a Zsigmondiháza község határában kisajátítandó ingatlanokra is vonatkozik, már pedig Cím semmi törvényes illetékeséggel a vármegye területére nem bír.

Ezek folytán Címnek ezen már hivatkozott határozatát, valamint az annak alapján kiküldött albizottság eljárását ezennel megsemmisítem, illetve hatályon kívül helyezem. Egyúttal, ez alkalommal az Aradon, az Óvartéren tervezett új Marosvédtöltés céljaira a város területén elfoglalandó ingatlanokra, melyekre nézve a kisajátítási jogot a már hivatkozott rendeletével a földmivelési miniszter engedélyezte, az 1881. évi 41. t.-c. 33. §-a alapján kisajátítási

eljárás elrendelem s erről Cimet további eljárás végett értesitem.

A rendeletben ezután értesíti a város közönségét, hogy a zsigmondházi feljáró részére szükséges területek kisajátításának terveit és az összeírását az eljárás foganatosítása végett Aradvármegye közigazgatási bizottságához küldte meg.

A fenti miniszteri leirat alapján a közigazgatási bizottság a kisajátítási eljárást újból meg fogja indítani s annak keresztülvitelével a már kiküldött albizottságot bizza meg.

A Kossuth-társaság közgyűlése.

Ünnepély és tisztujítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A Kossuth asztaltársaság, mely az aradi Kossuth-szobor megalkotása körül elévülhetetlen érdemeket szerzett magának, ma Kossuth Lajos halálának évfordulóján tartotta meg huszonnegyedik rendes évi közgyűlését. Ez alkalomból a tagok szokatlan nagy számban ke resték fel az asztaltársaságnak a „Jópásztorhoz” címzett vendéglőben levő helységét s kegyeletes ünnepély keretében megültek a nagy halhatatlan emlékét is. Ezután a rendes évi közgyűlés elé tartozó ügyeket intézték el, miközben alkalmat talált a társaság arra, hogy Schwartz Zsigmond titkár irányában kifejezést adjon elismerésének. A különböző jelentések felolvasása után megejtették a választásokat, s miután még néhány lelkes, hazafias beszéd hangzott el, Nagy Kálmán, az újból megválasztott elnök berekesztette a közgyűlést. Az asztaltársaság tagjai azonban nem oszlottak mindjárt szét s még a késő éjjeli órákban is lelkes hangulatban együtt voltak.

A közgyűlésről a következő részletes tudósítást adjuk:

Nagy Kálmán elnök fél kilenc felé megnyitván a közgyűlést, kegyeletes szavakkal emlékezett meg az évforduló jelentőségéről s együtt működésre, összetartásra buzdította az asztaltársaság tagjait. Miután megnyitottnak jelentette ki a közgyűlést, felemelkedett Szathmáry Árpád, az aradi Nemzeti Színház tagja s hatásosan szavalta el Ábrányi Emi: *A Kossuth sirja* című versét. Az ünnepi beszédet Vadász Armand dr. mondta, lelkes szavakkal emlékeztetve meg Kossuth pályafutásáról és küzdelmeiről. A beszéd általános tetszést aratott s az elnök élénk helyeslés között mondott köszönetet Vadász Armand dr.-nak és Szathmáry Árpádnak, hogy közreműködésükkel emelték a kegyeletes ünnep fényét.

Schwartz Zsigmond titkár ezután felolvasta jelentését az asztaltársaság múlt évi működéséről, amiből kiemelendőnek tartjuk, hogy a Kossuth szoborra eddig mintegy hatvanezer koronát gyűjtöttek össze s a hirdetett pályázatra 17 pályamű érkezett be, amelyek felett egy, a napok folyamán összeülő bizottság fog dönteni. Miután senkinek sem volt észrevétele a jelentéshez, egyhangulag elfogadták azt. A titkár a számvizsgáló és a szétosztó-bizottság jelentéseit is felolvasta, amelyeket szintén egyhangulag elfogadták s a felmentvényt a bizottság tagjainak megadták.

A közgyűlésnek ekkor egy kedves momentum következett. Nagy Kálmán elnök, mielőtt a tisztikar beadja lemondását, köteletségének tartotta, hogy Schwartz Zsigmond érdemeiről megemlékezzék, amit az asztaltársaság azzal kárt meghálálni, hogy arcké-ét elkészíttette, s a kör he yiségében elhelyezte. A beszéd alatt leplezték a képet s szünni nem akaró tapsokkal kísérték az elnök len dületes szavait, amelyekért Schwartz Zsigmond meghatottan, talpra-

esett beszédben mondott köszönetet. Miután így az elnök eleget tett köteletségének, bejelentette az egész tisztikar nevében lemondását. Kovács Vince hozzászólása után a tagok nem fogadták el a lemondást, s a tisztikart csaknem változatlanul újból megválasztották. Elnök lett: Nagy Kálmán, alelnökök: Tumó Lajos, Keppich Jakab dr., ügyész: Vadász Armand dr., ellenőrök: Somló Imre, Weisz Farkas, Zabb István, Grünvald Samu, pénztárnokok: Molnár Lajos, Jakabfy István, titkárok: Schwartz Zsigmond, Denk Ferenc, számvizsgálók: Sághy Henrik, itj. Moskovitz Izidor és Kákonyi Sándor.

Szegő Hugó drnak, aki nagy elfoglaltságára hivatkozva lemondott az ügyészi állásról, elismerést és jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az asztaltársaság érdekében kifejtett fáradozásaiért, s egyuttal felvették a tiszteletbeli tagok sorába.

A választás után a nap jelentőségét s az elnök és titkár érdemeit méltatták: Tumó Lajos, Huzó István és Magyary Ferenc. A közgyűlés utolsó szónoka Schwartz Zsigmond volt, aki elismeréssel emlékezett meg az aradi sajtó jóindulatáról és támogatásáról, s végül ajánlotta a közgyűlésnek, hogy jegyzőkönyvileg köszönjék meg azt a jóakaratot, amelyet ügyök iránt a sajtó mindenkor tanusított. Nagy lelkesedéssel elfogadták.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést 10 órakor bezárta.

Gyilkosság az idegen légióért.

Vérengző kereskedősegédek.

Megijedtek a vértől.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Csak a véletlenül mult, hogy tegnap este véres rablógyil osság nem gazdagította a főváros bünkrónikáját. Landler Sándor és Larik József tizennyolc éves kereskedő-segédek este tíz óra után fejszével fejbe vágják Székely Gyula budapesti fűszerkereskedőt, akinek a Baross-utca 77. számú házban jólmenő kereskedése van.

A két fiatalember Székely üzletében volt alkalmazva. Exallált, ideges emberek voltak, s mindig izgalmas, kalandos leírásokat olvastak. E könyvek hatása alatt elhatározták, hogy felvételük magukat a franciák idegen légiójába. Tervük megvalósítását csupán az anyagi kérdés akadályozta meg, s hogy pénzhez jussanak, bünös gondolat érlelődött meg bennük.

Elhatározták ugyanis, hogy meggyilkolják, s azután kirabolják kenyéradó gazdájukat, akiről tudták, hogy néhány ezer korona megtakarított pénze van. Tegnap estére tervezték a rablógyilkosságot. Pontosan megállapodtak abban, hogy amikor Székely üzletzárás előtt lezárja a pénztárt, hátulról egy baltával fejbe vágják, s aztán a pénzt magukhoz veszik. A tervhez hűen, este tíz órakor, amikor Székely a napi bevételt magához vette, hogy szokásához hűen, másnap takarékbba tegye, Landler Sándor a háta mögé sompolygott és villámgyorsasággal rásujtott az élesre köszörült balta fokával a kereskedő fejére.

Székely hangtalanul terült el a földön és a fejéből patakként ömlött ki a vér. A két rablógyilkos megijedt a borzalmas látványtól s a nélkül, hogy a pénzt magukhoz vették volna, kirohantak az üzletből.

Az utca járó-keelőinek tizenegy óra tájban feltűnt, hogy az üzletben világosság van és egy élő lelket sem látnak benne. A kíváncsiság több embert csalt a boltba s ekkor ott találtak félholtan, megfagyott vértócsában Székely Gyu-

lát, aki görcsösen szoritotta a markában pénzt, a bünök forrását. Gyorsan orvost hívtak, aki első segélyben részesítette az életveszélyesen megsérült kereskedőt. Az esetről értesítettek a főkapitányságot, ahonnan több detektivet rendeltek ki a rablógyilkosok kézrekerítése végett.

A rendőrség emberei még lázasan keresték a gyilkosokat, amikor tizenkét órakor két sápadt, izgalomtól remegő fiatal ember jelentkezett a központi ügyeletes szobájában.

— Székely Gyula gyilkosai vagyunk! — mondta Larik József, — ki akartuk rabolni, de amikor vért láttunk, megdöbbsentünk és kirohantunk az utcára. Két óra hosszat céltalanul csatagoltunk és bünös lelkiismeretünk ide üzött bennünket.

Aztán még elmondta, hogy a pénz kalandos vállalkozásuk keresztülvitelére kellett volna nekik.

A két gonosztevőt a rendőrség letartóztatta. Székely Gyula állapota életveszélyes.

Aradi özvegyek a törvényhozásban.

A honvédek feleségei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Özvegyek a törvényhozásban: bizonyára hálás és pikáns téma ez azoknak, akik Schönböcker báróé óta minden politikai ügy háta mögött a suhogó selyemszoknyákat keresik. Itt azonban nem ilyen vig özvegyekről van szó, hanem őszbeborult, tisztos aradi matrónákról, kiknek férjei ott harcoltak a szabadságharc véres ütközeteiben Magyarország szabadságáért és függetlenségéért.

Tíz aradi öregasszony kérvénye került tegnap tárgyalás alá a tisztelt Házban. Tíz aradi öregasszonyé, akikkel nagy méltánytalanság történt. Mind a tizen volt honvédek özvegyei, akikkel megtörtént az a malőr, hogy csak a szabadságharc leveretése után mentek férjhez. Hogy mi ebben a malőr? Mindössze az, hogy eddig csak azok a honvéd-özvegyek kaptak állami nyugdíjat, illetőleg ellátást, akik 1849. februárja előtt kötöttek házasságot a szabadsághősökkel. Akik ezután mentek nőül hozzájuk, azok nem kapnak az államtól semmit.

Péczeli Ferenc volt aradi honvédszázados özvegye kigondolta, hogy ez igaztalanság, amin segíteni kell. Agitációt indított és csakhamar el is indult a kormányhoz a kérvény, melyben a vizsás állapot megszüntetését és az állami nyugdíj kiutalását kéri a kormánytól az aradi honvéd özvegyek. Péczelinén kívül kilencen irták alá a törvény megváltoztatását kérő beadványt. Az aláírók Kosztka Gusztáv, Budai Molnár Vilmos, Bóra György 1848 - 49-iki honvédhadnagyok, Kendeffy József, Bercsényi Lajos, Némethi Károly főhadnagyok, Bacsoni Sámuel hadbíró, Szivák Károly tüzérmester és Venczel Mihály huszárörmeister nejei voltak. Valamennyien aradik. Kérték a törvény olyan módosítását, hogy azon honvédek özvegyei részére is terjesztessék ki az állami nyugdíj, akik 1849. február végét követő évben kötöttek házasságot.

Tegnap tárgyalta a Ház az aradi özvegyek kérését. Zakariás János előadó előterjesztette a kérvényi bizottság véleményét, mely indokoltnak, jogosnak és méltányosnak tartja az özvegyek kérelmét, mert hiszen eléggé nem róhatja le a nemzet háláját azokkal szemben, akik 1848 - 49-ben harcoltak a magyar báz szabadságáért és függetlenségéért. Javasolta a

kérvényi bizottság, hogy ez a kérvény pártolólag adassék ki a miniszterelnöknek.

A javaslatot egyhangulag el is fogadták. És Wekerle Sándor miniszterelnök, mielőtt a ki egyezést nyélbeüti, törheti rajta a fejét, hogy miért is nem csinálták jól ezt a honvédekről szóló törvényt. Ime, most as zonyok szólnak bele az alkotmányba és tiz aradi asszony kedvéért meg kell változtatni az egész törvényt.

Jön a létszámemelés!

120 millió tulkiadás.

Nincs többé tagadás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Amit eddig dodonai ködösségbe burkolt kijelentésekben igyekezett letagadni a kormány, ime, most valóra válik. Jön, komolyan, visszavonulhatatlanul jön a létszámfelemelés és véle évi 120 millió teher az ország nyakára. Amiótt Tisza megbukott, politikai ellenfelei a közel jövőben ugyanazért fordulnak a parlamenthez. Nem volt ez itok eddig sem, de az illetékesnek nevezett körök tagadták. Jekelfalussy honvédelmi miniszter ugyan kijelentette annakidején az *Aradi Közlöny* tudósítójának, hogy az új ágyuk mellé új emberek kellene: de a parlamentben azóta is roppant diplomatikusan cáfolták azt, hogy létszámemelés lesz.

Most a kormányhoz igen közelálló B. H. szenzációs cikkben harangoz be a létszámemelésnek. Minden kommentárnál szebben beszél a cikk. Ime:

(Alkalmi tudósítónktól.) A közös minisztertanács a múlt szerdán, március 13-án végleg elhatározta, hogy az ősz elején, szeptember havában a hadügyminiszter megkezdi a tárgyalást a magyar kormányval egyes függőben lévő katonai kérdések elintézésére céljából — a szükségletből azonban, amelyről szeptemberben tárgyalni fognak, már előzőleg is értesíteni fogják a magyar kormányt.

A szeptemberi konferencián elintézésre kerülő, különben másodrangú fontosságú katonai kérdések elintézésén kívül a hadügyminisztérium tájékoztatni fogja a magyar kormányt a *védertörvény revíziójáról is*, és ennek alapján a revízió elvi kérdései alkalmasint megvitatottak lesznek már az őszi delegációban. A revízió a *kétévi katonai szolgálat* alapján van tervezve s a hadsereg szervezetében mélyreható változtatásokat kontemplál. Ugy e szervezeti változtatásoknak, valamint a kétévi katonai szolgálat miatt mintegy *harminc-harmincöt ezer főnyi létszámemelésnek költségei természetesen óriásiak lesznek; a hadügyi rendes kiadások növekedése körülbelül százhusz millió korona lenne évenként.* Az ősszegnek ez az óriási nagysága szinte hideg zuhanyként foghatni mindazokra, akik a kétévi szolgálati időért kardoskodtak. Említésre méltó, hogy még a Széll kormány idejében *Fejérváry Géza* báró honvédelmi miniszter kívánságára a hadügyi kormány kiszámította a kétévi szolgálat következtében szükséges létszámemelés költségeit és akkor a hadügyminisztériumban maximális költség gyanánt évi 80—85 millió koronát említettek.

Természetes, hogy ily óriási követeléssel előállani engedmények nélkül nem lehet. Az engedmény egyelőre egy elvi nyilatkozat volna, mely a *magyar vezényszónak* nemcsak jogát ismerné el, de bizonyos *ígéretet* is tartalmazna,

amelynek azonban a *tartalma* még nincs pontosan megállapítva s ami ennél talán még fontosabb: egyelőre *határideje* is bizonytalan.

A nagy követelést és a nagy engedményt azonban meg fogják előzni apró követelések és apró engedmények. Így a szeptemberi konferencián tárgyalni fogják s már az ideai delegációban elintézik a haditengerészet és a tábortüzérség *létszámának szaporítását*. A hadügyi kormányval az a kívánsága, hogy *tizennégyezer emberrel szaporítsák a létszám*. E kívánság megokolásául arra hivatkoznak, hogy új hadihajók készülnek el s kerülnek vízre a jövő évben s a hadi tengerészetnek még annyi katonája sincs, hogy ezeket az új hajókat őriztesse, nemhogy tisztán vagy épen harcra képes állapotban tarthatná. A tábortüzérség számára az idén elkészülnek az új ágyuk; a jövő év február hónapjában már ezer új ágyu lesz a szeptárakban, aho akár be is rozsdásodhatnak, ha a létszámot nem szaporítjuk, mert az új ágyukhoz nincs ember. Az új útegek és új tüzérezredek meg vannak papiroson; meg van az ágyu, a golyó, a mondur — tehát katonák is kell.

Engedményeket is rebesgetnek; a címer- és zászlókérdést készek rendezni. (Ezt már a szabadelvű párt kilences bizottsági programjában is elfogadták.) A *szolgálati nyelv* ügyében is tervbe van véve némi reform, ami a hadügyminisztérium vélekedése szerint a magyarság szempontjából igen nagy értékű engedményt tartalmaz. Meg kell várni természetesen azt is, hogy vajjon a magyar kormány és a magyar közvélemény is oly értékeseknek fogja-e tartani ezeket az engedményeket, mint a közös hadügyminisztérium?

Parasztforradalom Romániában.

Folyik a zsidóüldözés.

Orosz izgatásra.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

A romániai pogromok vonják magukra a civilizált világ figyelmét. Szinte csodálatos lett volna, ha az oroszországi példa nyom nélkül vonult volna el a Balkán félbarbár népei fölött. Az orosz kolosszus hatalmas vonzóerőt gyakorol még ezekre a népekre és ami odafönt Eszakon történik, az utánzásra méltó dolognak tűnik fel odalenn. Persze, ha világraszóló civilizatórius dolgok mennének végbe Oroszországban, akkor a Balkánon, mint periferián kevésbé utánoznák. Hisz éppen az a jellemző, hogy csak azt utánozzák a vad, vagy félvad népek, ami félelmes, rettenetes vagy az elmúlt korszakok zordonságára emlékeztet.

Ma érkezett jelentések megerősítik azt, hogy Oroszországból Romániába érkezett agitátorok tüzeltek és tüzelik folyvást a könnyen lobbanó, különben is teljesen műveletlen népet a zsidóüldözésre. Mi a céljuk ezeknek az agitátoroknak, mi a szándékuk, egyelőre homályos. Valószínűnek látszik, hogy nem érik be az egyszerű pogromok rendezésével, hanem nagyobb, politikai és agitatórius céljaik vannak. A Balkán mindig tüzfészek volt.

A gyulékony anyag, amely ott felhalmozódott, nagy veszedelmet jelentett különösen az utóbbi időben Európára nézve. Csak igen nagy erélylyel lehetett az általános tüzveszedelmet mesterségesen elnyomni. Valahányszor kicsapott itt-ott a láng, mindannyiszor megjelentek a mentők és tüzoltók és sietve eloltották jól-rosszul a tüzet. Ad hoc szövetségek, kompromisszumok alakultak; európai érdekességű ér-

tekezleteket tartottak, a hatalmak külön arra a célra szövetkeztek, hogy a Balkán félszigeten a tüzoltó szerepét játszsák. Ez, amennyire-nyíra, lehetővé is tette, hogy a nagy tüzvész elnyomassék. De azért csak lappangott a tűz a hamu alatt. Most is lappang.

Mai távirataink:

Csernovitz, március 20. A romániai parasztlázadás okairól a következőket jelentik:

Mig a parasztek a további években igen olcsó pénzért kisebb telkeket bérelhettek a földbirtokosoktól és azoknak a jövedelméből megélhettek, fokozatosan beállott az az állapot, hogy a földbirtok drágulása, mely a legutóbbi időben hallatlan mérvet öltött, a parasztekra nézve a versenyt teljesen lehetetlenné tette. A bojárok, kik Bukarestben henye életet élnek, mosolyogva nézik, hogy veszik fel a zsidóbérlők a birtokok bérösszegét, hogy a bérlétektől el ne essenek és mentől több bérléteket ragadhassanak magukhoz. A mozgalom az Aldunánál kezdődött és immár az egész románságra kiterjedve, roppant nagy mérvet öltött. Ismételve összeütközések támadnak a zavargó parasztek és a katonaság között. A katonaság sok esetben gyengének bizonyul, mert a parasztek nem akarnak testvéreik ellen eljárni. Borzasztó pusztítást vittek véghez a parasztek Malhalgijban. Számos nyári lakot elpusztítottak, köztük Melzer gazdag földbirtokos palotáját, melynek gyönyörű berendezése romokban hever. Az értékpapirokat a parasztek összetépték, nyilván azért, mert a pénz értékét nem ismerik. A halottak és sebesültek száma igen nagy.

Berlin, márc. 20. Az itteni nagy bankokhoz ma érkezett magántáviratok szerint Romániában a helyzet rendkívül veszélyes és a kormány el van készülve egy nagy agrár forradalom kitörésére.

Csernovitz, márc. 20. A mozgalom az Alduna vidékén kezdődött és már most egész Moldvára kiterjedt. A zavargók minduntalan összetűznek a katonasággal. Sok helyen megtagadják a katonák az engedelmséget és kijelentik, hogy testvéreikre nem lőnek. Néhány házban a parasztek fölkapták a zsidó csecsemőket és megütötték velük a kétségbeesett anyákat. A lakosságot borzasztó rémület fogja el. A legtöbb zsidó család a bukovinai határon át menekül.

Bukarest, márc. 20. Az egyetemi hallgatók nagygyűlést tartanak, amelyen a fölkelő parasztek iránti szimpátiájukat fogják kifejezni.

Jassy, március 20. A környéken mindegyütt összeverődnek nagy parasztescsoportok és fosztogatva bejárják a falvakat és a földbirtokosok kastélyait. Jassyt *30.000 paraszt tartja ostrom alatt*. A helyőrség sokkal gyengébb, semhogy a tömeg ellen felléphetne. Magában a városban a kereskedők eltorlaszolták üzleteiket és azt hiszik, hogy a város már *nem állhat sokáig ellent*. A várost környező falvakban a lázongó parasztek gyujtogatása tartja rémületben a birtokos osztályt. A hadügyminiszter elrendelte a *negyedik hadtest mozgósítását*. A kormány a rendőri hatóságot átruházta a katonaságra mindama kerületekben, ahol a lázadás jelenségei észlelhetők. A kamara elrendelte a negyedik hadtest tartalékosainak behívását is.

Bukarest, márc. 20. A botosáni prefektus a hadügyminiszter rendeletére tartóztatta a parasztlázadás ötven vezetőjét. Este a lázongó parasztek óriási tömege jelent meg a fogház előtt, ki akarta szabadítani a foglyokat és felakarta gyuj-

tani a fogházat. A katonaságnak csak nagynehezen és a fegyver használata után sikerült a tömeget szétoszlatnia. A parasztok a közeli falvakba vonulnak, mindenütt gyújtogatva és rabolva.

Csernovitz, márc. 20. A fosztogatásokról mind megdöbbentőbb hírek érkeznek. A zsidó lakosság seregesen menekül Ausztria felé. Több, mint ezer család a szabadban tanyáz.

HIREK.

— **József főherceg Kisjenőn.** Kisjenői tudósítónk táviratozza: *József* kir. herceg *Libits* Adolf jószágkormányzóval szalonka-vadászatra ma ideérkezett. A fejedelmi vendég néhány napig időzik Kisjenőn.

— **A függetlenségi párt Kossuth-lakomája.** Budapest-ről táviratozzák: Az országos függetlenségi és 48-as párt ma délután 3 órakor tartotta meg a Royal-szálló nagytermében a Kossuth-lakomát, amelyet évente Kossuth Lajos halálának napján rendeznek. A asztalfőn *Batthyány* Tivadar gróf, az ünnepi szónok ült, mellette *Kossuth* Ferenc, *Apponyi* Albert gróf és *Günther* Antal miniszterek foglaltak helyet. A harmadik fogásnál szólásra emelkedett *Batthyány* Tivadar és fejtegette a Kossuth-szerű szimbólumát, amely a Kossuth kultuszt kívánja állandósítani. A függetlenségi pártnak most, midőn kormányon van, inspirációért, tanításért Kossuth Lajos szelleméhez kell fordulnia. Kimutatja, hogy a választói jog általánosítása Kossuth szellemében történt. Kossuthra hivatkozva, a legerélyesebben követeli az alkotmánybiztosítókat, a sajtótörvény reformját a sajtószabadságnak legteljesebb biztosítása mellett s a municipális rendszer fönntartását. Kossuth Lajos szavai alapján követeli az önálló magyar nemzeti bankot 1911-ben és az ország határára mindvégig a magyar vámvonallal állítását 1915, illetve 1917-ben. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a megjelentek még sokáig maradtak együtt.

— **Uj aranygyapjas lovagok.** Bécs-ből táviratozzák, hogy a félhivatalos *Fremdenblatt* szerint a király a következőket tüntette ki az aranygyapjas rendjellel: *Hohenzollern* Vilmos herceg, *Albert* belga herceg, *Illés* párizsi herceg, *Konrád* badeni herceg, *Csáky* Albin gróf, *Apponyi* Sándor gróf, *Trautmannsdorf* Károly herceg, *Auersperg* Ferenc József herceg, *Kinsky* Károly gróf, *Potocki* András gróf, *Starhemberg* Ernő herceg, *Hohenlohe* *Barthenstein* János herceg és *Merán* gróf.

— **Lamsdorff gróf meghalt.** *San-Remo*-ból táviratozzák: *Lamsdorff* gróf volt orosz külügyminiszter hosszabb betegség után tegnap este 10 órakor agóniába esett. Néhány órával azelőtt elveszítette eszméletét. A volt külügyminiszter éjjel negyed tizenkettőkor meghalt. Halálakor orvosa és unokaöccse voltak jelen.

— **Álhir Wekerle lemondásáról.** Budapest-ről táviratozzák: A délutáni tőzsdén nagy riadalom támadt arra az alaptalan hirre, hogy *Wekerle* Sándor benyújtotta lemondását. A magyar hitelpapír 802:50 koronáról 798-ra estek és a magyar értékekben nagy volt a kínálat.

— **Pusztító lavinák.** *Innsbruck*-ból táviratozzák: Az *Arlbergen* hózivatar pusztít. A *Hintergasse* közelében öt lavina eltorlaszolta a vasúti vonalat. Este via *Arlberg*-ből újabb 300 kivándorló érkezett. A bajor vasutakkal tárgyalást folytatnak a kivándorlóknak *Kufstein*-on át való szállítása ügyében.

— **Késik a tavasz.** Hivatalosan holnap kezdődik. Ez annyit jelent, hogy virágillat terjeng a légtérben, pacsirta dala csattog s zöldelő rügyet ereszt a

száraz fa és — ami fő — megindul árja az alanyi költeményeknek. Ez évben azonban, mintha csődöt mondana az astronomia törvényei szerint igazodó időjárás s a tél mintha fűgét mutatna a naptáresi nálóknak. A hivatalos tavasz ugyan itt van, ám a tavasz, az igazi, a rügyfakasztó, bimbócsokogató tavasz csak nem akar jelentkezni. Komor felhőket kerget az égen a hideg téli szél s a kövér esőcseppek hullanak csendesen. Szóval a tavasz késik s ezzel elmaradnak a vele jelentkező összes járulékok is. Késik a pacsirta, nem csattog a madárdal. Hiányzik a tavaszi ve öfény s a félénk rügyek ijedten dugják vissza fejcskéiket, látván a zord időt, ám e szörnyű csatlódás kellemetlen meglepetésekkel is szolgál. Szegény alanyi poéták, kiknek fiókjában már hónapok óta várnak a tavasz hasadását üdvözlő versek, ók, a szegények pihenésére kárhoztatvák. A pattogó jambusok, szelid trocheusok ideje késik. A lira hajnalát jelentő tavaszi derű csak nem jelentkezik. Pedig mennyi hangulat, ötlet, sejtelem, boru, szenvedély s — rossz vers várja így hasztalan a napfényt. S miközben a kövér esőcseppek lassan hullanak s a haragos szél sietésre ösztönzi az embereket, vidám derű csupán egy, egyetlen egy helyen honol, ahol félő remegéssel szeretnék kitolni a tavasz érkezését s ez a hely a — szerkesztőség. Mert mentől később köszönt be a tavasz, annál tovább maradnak el — a tavaszi versek. A tisztelt poéták pedig bármily ideálisak, egyben ugyancsak józanul gondolkodnak: fűtőanyagot nem szállítanak a szerkesztőségnek.

— **A Salome bemutatója** Budapest-ről táviratozzák: Ma este volt *Salome* bemutatója a *Vigszínházban*, amelyet zsufolásig megtöltött a közönség. A világhírűvé vált darab óriási sikert aratott. A címszerepet *Góthné-Kertész* Ella játszotta, akinek közbejött betegsége miatt a múlt hétre hirdetett bemutató elmaradt. *Góthné* kiváló alakítást nyújtott, azonban mégsem mutatta be a napkeleti Király-leány személyét olyannak, ahogyan azt *Wilde* *Oszkár* megalkotta.

— **Az aradi gyermeknap** ügyében szombaton értekezetet tartanak. Az eddigi megállapodások szerint április 2-án a gyermeknap javára *szinielbadás* lesz, amelyre érdekes meglepetések készülnek. Április 3-án, szerdán az összes állami és községi iskolákban az előadás szünetelésével a gyermeknap jelentőségét ismertetik s ugyanekkor a tanulók között gyűjtést tartanak. Szombaton április 6-án este, ugyancsak a gyermeknap javára *katonazene-hangverseny* lesz.

— **Bécs kenyér nélkül.** Bécsből táviratozzák: A péksztrájk állása változatlan. A pékmesterek szilárdul eltökélték, hogy álláspontjukból nem engednek és a segédeket tulhajtott követeléseikkel, bármibe kerüljön is, kibőjtölik. A város kenyérrel való ellátása, mely eleinte nagyon jól ment, kezd akadózni. A sztrájk-tanyákon lelkes hangulat uralkodik. A segédek biznak győzelmükben és biztosra veszik, hogy a mesterek végre is kénytelenek lesznek a derekukat beadni.

— **Gyermekrontó mostoha apa.** Debrecenből jelentik: Egy ifj. *Szabó* Sándor nevű debreceni napszámos pár éve, hogy feleségül vett egy özvegy asszonyt, aki *Róza* nevű 10 éves leányával költözött az urához. *Szabó* a vézna gyermeket az anyja tudtán kívül lassanként teljesen hálójába kerítette s viszonyt kezdett a mostoha lányával. A szerencsétlen gyermek végkép a romlott lelkű ember kezei közé került, ki szörnyű módon megrontotta mostoha lányát. A gyermek betegeskedni kezdett, az anyja orvoshoz is vitte, de ez sem tudta konstatálni hogy mi a baja, míg végre a lány végső kétségbeesésében megvallotta mostoha apja bűnét. A rettenetes felfedezésre az asszony a csendőrségre ment, de onnan az ügyészségre utasították, ahol a fe-

leség megtette a feljelentést férje ellen. A megrontott leányt orvosi vizsgálat alá vették, amelyből kitűnt, hogy a gyermekének rendkívül súlyos baja támadt. Az állatias lelkű ember ellen megindították a vizsgálatot.

— **E süllyedt gőzhajó.** *Lübeck*-ből táviratozzák: A *Borms* nevű gőzös ma az Északi tengeren a vihar következtében *elsüllyedt*. A hajó egész legénysége, 21 ember a tengerbe fulladt.

— **A Szent István-szobor koronája hamis.** Érdekes dologról rántja le a leplet a „*Neues Budapest* *Abendblatt*“. A nevezett lap megírja, hogy a korona, amely a budai halászbástyán álló Szent István szobor fejét díszíti, *hamis*, a történelmi hűségnek meg nem felelő és modellje a koronának, amelyvel százesztendővel Szent István halála után koronázták a magyar királyokat. A hamisítás tudós társulatok hozzájárulásával történt. *Strobl* Alajos, a szobor megteremtője, a szobor alkotásakor nem állván rendelkezésére megbízható tervzet, az Országos Képzőművészeti Tanácshoz, majd miután ez sem tudta utbaigazítani, a műemlékek országos bizottságához fordult. A két társaság együttes ülésén kimondotta, hogy megkerülésével a történelmi igazságnak, a mostani koronát csinálja *Strobl*. A nép tudatában — mondotta — ez a korona, mint Szent István koronája él és a hamisítás senkinek sem fog szemet szurni. Így is történt. *Strobl* a két tudós társaság utasítására megcsinálta azt a koronát, amelynek eredetije körülbelül száz évvel Szent István halála után készült oly módon, hogy a *II. Sylvester* által ajándékozott koronát összeolvastották azzal, amelyet *Dukas Mihály* császár ajándékozott *I. Gejzának*.

— **Elfogott vasuti zsebmetsző.** *Berzováról* jelenti tudósítónk: A *berzovai* vasuti állomáson az odaváló csendőrség ma egy veszedelmes zsebmetszőt tartóztatott le. A letartóztatás a soborsini állomás főnökség értesítése folytán történt. Ugyanis nevezett állomásfőnökség értesítette a *berzovai* állomásfőnökséget, hogy az Erdély felől hét órakor érkező személyvonaton egy zsebtolvaj van, aki több utast meglopott. A csendőrség bevárta a vonatot és az egyik harmad osztályú kocsiiban tényleg elfogta a zsebtolvajt, akit azután bekísért a csendőrségi lak-tanyára. A vallatás során kiderült, hogy a tolvajt *Weisz* Adolfnak hívják, 23 éves, érendrődi illetőségű és hasonló bűncselekményért már három ízben büntetve volt. Legutóbb a *lipótújvári* fegyintézetben volt két évig elzárva. Az ellopott tárgyakat, amelyeket az alvó utasoktól lopott el, mind megtalálták nála és értékük körülbelül 400—500 korona volt. Mikor bekísérték, szökni próbált, de megfogták, vasra verték és szigorú őrizet alatt a *radnai* járásbírószághoz bekísérték.

— **Az adóügy osztályból.** *Binder* Gyula adótisztet *Varjassy* Lajos polgármester első osztályú adótiszté nevezte ki.

— **Milyen időnk lesz?** *Meteor* írja a következőket: Április hónap eleje, 3-tól kezdve változatosnak ígérkezik. Lehet erősebben csapadékos, vagy pedig csak állandóan szeles idő. Április 10-ét követőleg meleg, száraz időt várhatunk, mely jelleg van főként hivatva egész áprilist uralni úgy, hogy csak a hónap végén várhatunk csapadékot, amely ha nem megy át erős szelekbe, akkor május hónap még elég csapadékos hoz és pedig zivataros esőktől eredő. Ellenben ha április végén is száraz, szeles jellegű lenne az időjárás, akkor ez a jelleg érvényesül május hónapban is, miután a napon ilyen jellegű befolyások keletkeznek és a bolygók száraz meleg hatását segítik elő az egész hónapban. Ellenben május havában csapadék jöhet elő, különösen a 7-iki csomópont ha-

laskörében nagy leheléssel, ezt követőleg pedig zivataros jelleggel.

— **Az ankét.** Egy vasutas-barátunké az érdem, hogy ezt a szólást följegyezte, jellemezni akarván vele a vasutasok hangulatát.

Az állomásfőnök kiinn sütkérezik a napon. Egyszerre csak rásól egy öreg kocsioló munkásra:

— Hol van a tolató mozdony?

A munkás szalutál:

— Az ötödik vágányon, jelentem alássan.

— És mit csinál ott?

— Jelentem alássan, ankétezik.

— ???

— Igenis, főnök ur. Nem dolgoznak vele, se előre nem megy, se hátra, nem huz. nem tol, egy helyben vesztéget, magyarul: ankétezik.

Szólt, sarkon fordult és szomorúan ballagott tovább.

— **Harc a tuberkulózis ellen.** A belügyminiszter nemrégiben leiratot intézett a városhoz, hogy a tuberkolotikus betegek gondozására és ellátására vonatkozó szabályrendeletet készítsen. Az aradi orvos egyesület választmánya *Kabdebó János* elnöklete alatt ma délután ülést tartott, amelyen a belügyminiszter leiratával foglalkozott. A választmány *Posgay Lajos* dr. városi főorvos elnöklete alatt albizottságot küldött ki a szabályrendelet megalkotására. Az albizottság tagjai *Hecht Adolf* dr. kerületi orvos, *Keppich Jakab* dr. és *Leitner Ernő* dr.

— **Függetlenségi pártalakulás Kisjenőn.** Kisjenői tudósítónk táviratozza: Április hó 7-ikén több megyei függetlenségi vezető ember részvételével megalakul Kisjenőn a függetlenségi párt. Ekkor tartja *László Zóárd* dr., a kerület országgyűlési képviselője beszámolóját.

— **Megjövendölte a halála óráját.** Makóról jelentik az alábbi csudálatos esetet: Tegnap egy kuruzsló cigányasszony jelentkezett a makói kórházban s felvételét kérte. Az inspekciós orvos szemügyre vette a beteget és semmi akut jellegű betegséget nem észlelt rajta.

— Nincs magának semmi baja. Nem vehetjük föl. Menjen az Isten ne ében...

A cigányasszony nagyot fohászkozott s fájó lemondással csóválgatta a fejét.

— Azt mondja az orvos ur, hogy nincs én nekem semmi bajom? Jobban tudom én azt, hogy van-e bajom. Én a jövőbe látok.

— Az orvos mosolyogva kérdezte a varázsló banyát:

— Ugyan mit lát maga a jövőben?

— Azt, hogy reggel hét órákor meghalok, de még egyebet is látok!

Annyira érdekesnek mutatkozott a füstös képű némbor cigánykodása, hogy az orvos tovább kérdezgette:

— Egyebet is? Vajjon mi hát az az egyéb? Hadd hallom.

Nagy lélekzetet vett a cigányasszony és folytatta:

— Gyászba borul az ország. Fekete zászlók erdeje nő ki a városok utcáiban. Elnémul a vigság. Hosszan zúgnak a harangok, nagy halottat temetnek, akit az egész világ meggyászol... Három hónap múlva meghal valaki.

Az orvos tisztában volt a helyzettel; látta, hogy elmebeteggel van dolga. Tovább nem is kérdezgette, hanem ott fogta a banyát, hogy másnap elvezettesse az elmeógyógyintézetbe. Erre azonban nem került a sor, mert a jövőmondó cigányasszony másnap reggel hét órákor — *csakugyan meghalt.*

— **Szerencsétlenség a mezőhegyesi cukorgyárban.** *Mezőhegyesről* jelentik: *Rakity* Dusán magyarcsanádi lakos a mezőhegyesi cukorgyárban, mint munkás, több társával azzal foglalkozott, hogy a vasuton érkezett vagy el-

küldendő anyagokat kirakja vagy beraktározza. Amint egy teljesen kész vasuti rakományt a gyárból az állomásra tolatott a mozdony, *Rakity* egyik vasuti kocsiára kapaszkodott. A gyár udvarán egymást érik a sinek felett épített átjáró hidak. Tolatás közben a vonat, melyen *Rakity* állott, egy ilyen átjáró hidhoz érkezett. Alig haladt keresztül a vonat a hid alatt, *Rakity* a kocsirol a sinekre hanyatlott. Társai rögtön hozzá futottak, de már akkor *összelapított koponyával halva találták.* — A szerencsétlenségről azonnal értesítették a gyár vezetését és a hatóságot. Együttesen megállapították azután, hogy *Rakity*nak a feje a vasuti kocsi és a hid fala közé szorult és a rendkívüli szűk helyen összenyomódott és ez rögtöni halálát okozta. Megállapította a vizsgálat azt is, hogy a szerencsétlenségnek csak az áldozat vigyázatlansága az oka, mert figyelmeztetve volt, hogy a gyár udvarán történő tolatás alkalmával a vasuti kocsik oldalán állani életveszélyes. A hatóság a szerencsétlenségről jelentést tett a szegedi bír. törvényszékhez, amely elrendelte a vizsgálat folytatását.

— **Szi vágy István,** kárpitos és diszitó, Weitzer-János utca 19. szám alatt elvállal ebben a szakmában a legszébb és legdíszesebb kivitellel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett. 421

— **Praeservativ** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201

A kiegyezési tárgyalások.

Nincs megegyezés

Vissza, Bécsbe!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, március 20.

Ma fejeződött be a kiegyezési tárgyalások első része. Késő estig tárgyaltak a két kormány tagjai és a szakreferensek. A tárgyalásokat legközelebb Bécsben folytatják.

A kiegyezési tárgyalások nem vezetnek eredményre. A kiegyezés tárgyát képező kérdések részleteiben sem jött létre megegyezés a két kormány között és előreláthatólag nem is fog sikerülni a megállapodás. Sem a fogyasztási adók, sem a bankközösség kérdésében nem történt közeledés. A helyzet ugyanolyan, mint volt a tárgyalások elején.

A kiegyezési tárgyalások mai részleteiről az alábbi táviratok szólnak:

„Teljes az egyetértés.”

A kiegyezési tárgyalások egyes részleteire vonatkozólag budapesti tudósítónknak alkalma volt beszélgetni egy aktív államférfival, aki a mostani kiegyezési tárgyalásokban részt vesz. Az államférfi azzal fogadta, hogy legmélyebb sajnálatára, a kiegyezés titkait nem árulhatja el. A mit mondott, az csupa általánosság volt.

— A sajtóban — mondotta — a kiegyezéssel kapcsolatosan a legképtelenebb hírek vannak forgalomban. Képtelenebbnél képtelenebb híreket kürtöl arról, hogy *Wekerle* és *Kossuth Ferenc* között igen erős nézeteltérések vannak s hogy *Wekerle* miniszterelnök mindenképen megakarja buktatni a gazdasági függetlenségre vonatkozó álláspontot. Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy *Wekerle Sándor* miniszterelnök *Kossuth Ferenc* és a kabinet függetlenségi párti tagjaival teljes

szolidaritásban jár el s az összes tárgyalás alatt levő kérdésekben köztük teljes egyetértés uralkodik. Még csak egyet jegyzek meg a sajtó híreire vonatkozólag: *Kossuth Ferenc* nem vezeti orránál fogva pártját s biztosítom róla, hogy *nem fogja fái accompli elé állítani a függetlenségi pártot.*

A mai tanácskozások.

A miniszterelnökségi palotában ma délelőtt fél 11 órákor megjelentek *Beck* báró osztrák miniszterelnökkel élükön az osztrák szakminiszterek, akik a magyar szakminiszterekkel azonnal megkezdték a tanácskozást. Tizenegy órákor a szakelőadókat is bevonták a tanácskozásba, mely a délutáni órákba nyult be. A kormány tagjainak délután a *Kossuth* ünnepségen való részvétele folytán a tanácskozást félbeszakították.

Az ünnepély után folytatták a miniszterelnöki palotában a tanácskozásokat, amelyeken kilenc óráig a szakreferensek is, azon túl pedig háromnegyed tizig a két miniszterelnök és a gazdasági szakminiszterek vettek részt. Az osztrák miniszterek holnap visszautaznak Bécsbe *Beck* báró kivételével, aki még holnap délelőtt is tanácskozik *Wekerle Sándor* miniszterelnökkel.

Félhivatalos beszámoló.

A Magyarország a kiegyezési tárgyalásokról állítólag egy beavatott politikus információja alapján a következőket írja:

Az osztrák kormányt kétségtelenül meglepte *Kossuth Ferenc* energikus fellépése, mely semmi kétséget nem hagyott fenn aziránt, hogy Magyarország az önálló vámterület tényleges felállítását 1917-ben keresztülviszi. Ez megdöntetlen álláspont lévén, az osztrák kormány nem is tett további kísérleteket, hogy látszólagos, vagy jelentéktelen engedményekkel a közös állapotokat a mostani évben túl további időre is kiterjeszthesse. Ez a gondolat tehát már teljesen elejtettnek tekintendő. A következő tárgyalásokat kizárólag a tíz éves szerződés alapján folytatják. Megállapodás jött létre a bankkérdésben is, minthogy ez az ügy előzetesen rendezendő. Ausztria tudomásul veszi, hogy Magyarország nem fogja meghosszabbítani a közös jegybank szabadalmát és a likvidálásból eredő teendőket közös megegyezéssel fogják ellátni. A fogyasztási adók dolgában is megkivánja a magyar kormány a teljes elkülönítést, mert a szeszmonopólium behozatalánál, amint azt a kormány tervezi, feltétlenül szükséges a megadóztatási kerület teljes elkülönítése.

Nincs megegyezés.

E hiradással szemben fővárosi tudósítónk beavatott helyről az alábbiakat jelenti a mai tárgyalásokról:

A két kormány legnagyobb erőlködése dacára ma sem sikerült a tárgyalások egyes fázisait még részben sem megoldani. Valótlán, hogy a fogyasztási adók kérdésében megállapodás jött volna létre. Ma csak megbeszéléseket folytattak, de semmiféle közeledés nem történt, sőt még csak meg sem kísérelték a megegyezés létrehozatalát.

Osztrák részről továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy a kiegyezés tíz évnél hosszabb időre köttessék, amit a magyar kormány a *limóne visszautasított.* A magyar block kérdésének tárgyalása sincs még befejezve s néhány esti lapnak az az állítása, hogy ebben a kérdésben a magyar álláspont győzött volna, nem felel meg a valóságnak.

Legjobban áll még a helyzet a vasuti tarifák kérdésében, ahol a részletek kidolgozására a mai nap folyamán külön bizottságot küldtek ki.

Nyári Rudi felesége.

Kezdődnek a pénzzavarok.

Hajza kölesön után.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Megvolt a lakodalmam, a sudár, sovány Festetich comtesse már hites felesége a fekete, hosszuhaju cigányfiúnak, de hiányzik az asztalról a fonott kalács. A családi gondok már megkezdődtek. Mert a grófkisasszonynak alig volt készpénzben egy kevés hozománya és a budapesti molnár-utcai ház jövedelméhez ezidő szerint hozzá nem nyulhat. Mert a házfél haszonélvezete az öreg Festetich grófé, akinek esze ágában sincsen életében lemondani a ház jövedelméről.

De a fiatalok jól élni akarnak és ehhez, mint a háborúhoz Montecuccini gróf szerint három földolag kell: pénz, pénz és pénz.

Ok is pénzt keresnek mostanában és sajnálattal kell tapasztalniok, hogy pénzt kapni nehezebb, mint házasodni. Nyári Rudi már megbízott valakit, aki neki váltóra és a házra való bekebelezésre 38.000 koronát szerezne. Sokfelé házalt a szép cigány ügynöke, de a pénzügyesek csak nem akarnak hitelt nyújtani számára. Azt mondják, hogy igaz ugyan, hogy a házfél megér 100.000 koronát, de ennek igazi értéke csak a gróf ur elhalálása esetén lesz. O pedig — istennek hála — igen jó egészségnek örvend.

Már Budapestre is fölment a dr. Gallus Sándor közjegyző előtt megcsinált ajándékozási szerződéssel a pénzügynök. A legkapzsiabb szövetkezeteket kereste föl, de minden eredmény nélkül. Ez elég elszomorító dolog, mert hiszen egy 100.000 koronás ingatlanra bátran adhatnak ennyi pénzt, de úgy látszik, hogy a kölcsön meghiusításában ott van a grófi család láthatatlan keze. A fiatalokat azonban nem ejti kétségbe ez az állapot. A fiatal asszony kijelentette, hogy hű marad Rudijá az és megelégszik egy csöndes, egyszerű hajlékkal és soha eszébe nem jutnak a grófi lakomák. Viszont Nyári Rudi arról biztosította fiatal feleségét, hogy keres annyit, hogy ne kelljen szűkölködni még akkor is, ha minden hurja megszakad.

Az asszony most is állandóan ott van férje mellett. Türelemesen bevárja a zárást. Szünet közben Rudi mindjárt odaül felesége asztalához, ahol zeneközben a hetedik világsoda újságírókkal szórakozik.

Mert a kávéház esténként megtelik bámulókkal. Azt hiszik, hogy talán valami ékszerben pompázó dámát látnak, pedig a grófnő a kávéház legegyszerűbb és legszerényebb hölgyeinek egyike.

Egy újságíró ma fölkereste Festetich Pál grófot, Vilma grófnő apját, aki nyugodtan, minden izgalom nélkül beszélt leánya házasságáról.

— Ha minden cikkre, közleményre, — mondotta a gróf — reflektálni akarnék, akkor egyebet sem tehetnék, mint folyton cáfolhatnék. De mivel nem sértők, a becsületemet nem bántják, továbbá mivel maga a tény, maga a házasság igaz, eddig nem tartottam szükségesnek a nyilatkozást. Egy fontos dolog van azonban, amit nyilvánosságra akarok hozni, ha szives lesz közölni, hogy t. i. én annyira tiszteltlem a törvényt és a személyes szabadságot, hogy nem akarom semmiképpen sem korlátozni leányom cselekvését. Csunyanak, ember telennek tartom az utóbbi időben igen divatos eljárását a szülőknek, hogy szanatóriumba zárják gyermekeiket. Ez komisz dolog és nem volt hatalom, amely rábírt volna arra, hogy

erőszakos uton járjak el a leányom ellen. Figyelmeztettem a leányt, gondolja meg jól, hogy mit cselekszik, mire azt üzente, hogy elhatározása megmásíthatatlan és nincs hatalom, amely elragadhatná a cigányprimástól.

Az újságíró azon kérdésére, igaz-e, hogy pénzt ígért Nyári Rudinak, ha lemond a lányáról, a gróf így felelt:

— Nem igaz, hazugság. Most még valamit a lányomról. Vilma hat esztendőskora óta nem lakott idehaza. Ha én neveltem volna, ha nem egy zárdából a másikba vetette volna szegényt a sors bizonyosan más teremtés válik belőle az én hatásom alatt. Így nem vállalhatok felelősséget érte. Más éreznék, ha a szegény leány itt nőtt volna föl az én szobámban, idehaza. Nekem most tulajdonképpen gyászolnom kell, de higgye el, nem is úgy tekintem őt, mint más ember a leányát.

Ennyit mondott Festetich gróf, nagyon komolyan, fáradtan és nagyon elkeseredetten. Azután még megjegyezte, hogy még csak egyszer foglalkozik a leányával, majd ha végrendelegzik.

Vilmos császár érdeklődik.

Információ az osztrák-magyar viszályokról.

Ferenc Ferdinánd berlini utja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 20.

Ferenc Ferdinánd trónörökös minapi titokzatos berlini utja a legkülönbözőbb magyarázatokra és találgatásokra adott alkalmat. A legérdekesebbek közül való a bécsi *Zeit*-nek az a híre, hogy a trónörökös azért ment Berlinbe, mert Vilmos császár közvetlen és szóbeli felvilágosítást óhajtott az Ausztria és Magyarország közötti vitás kérdésekről. A *Zeit* közlése következőképpen hangzik:

Az udvarhoz közelálló személyek között a trónörökös berlini utazásáról a következő hír van elterjedve:

Az utazás egyenesen az uralkodó parancsára történt. Vilmos császár tudniillik néhány hónap előtt annak a kivánságának adott kifejezést, hogy szeretné a Magyarország és Ausztria közötti viszály egyes fázisait teljes alaposággal megismerni. Évégből jónak látná a szóbeli információt, mert így sokkal pontosabban értesülhetne a dolgokról, mint az írásbeli, vagy diplomáciai uton. Vilmos császár ugyanis az Ausztria és Magyarország közti konfliktusban a veszélyeztetett jövő csiráját látja s ezért nagy súlyt helyez a két állam közötti viszony zavartalan voltára.

A császár kivánsága kellemetlenül érintette a bécsi udvart, de mivel elutasító választ nem adhatott, úgy igyekeztek segíteni a dologon, hogy amíg lehet, huzavonával térnek ki az információk elől. Időközben feloszlatták a német birodalmi gyűlést és új választásokat rendeltek el, ami teljesen lefoglalta a császár figyelmét. Az új Reichstag összehívása után azonban Vilmos császár ismét visszatért a felvetett kérdéshez és újból tudomására hozta kivánságát a bécsi udvarnak. Most már nem lehetett a kérés teljesítését továbbra is halasztani, de mivel a király külföldi utazásokat nem tesz és a két uralkodónak találkozása nagyon föltűnő lett volna, fölkellette volna a nagy közvélemény figyelmét és kellemetlen magyarázatokra adott volna okot, — azt a kivézető utat választották, hogy Ferenc Ferdinándot, a trónhoz legközelebb állót küldik ki a császárt informálni.

A császár és a trónörökös között négy-

szemközt folyt le a beszélgetés és ezért nem lehet róla semmit sem megtudni. Illetékes körökből, amelyek ismerik Ferenc Ferdinánd és a német császár gondolkodásmódját, jelentik, hogy a beszélgetés nagyfontosságú volt és a monarchia eseményeire való hatása nemsokára érezhető lesz.

E hiradással szemben a Prágában megjelenő felhivatalos *Prager Abendblatt* jelenti, hogy a trónörökös látogatásának tisztán magánjellege volt és ezért nem emlékeztek meg róla az udvari hírek között.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Zsidónő, opera. Jiraszek Ilona vendégfölléptével. (Bérlé B.)

Péntek: Lovag ur, vigjáték. Beregi Sándor búcsúföllépte. (Bérlé C.)

Szombat: Rosenkranz és Gildenstein, vigjáték. Bácsné-Maar Julia búcsúföllépte. (C bérlésűnöt)

Vasárnap: Felhő Klári nép zímű. Kaposy Józsa búcsúföllépte. (Bérlé A.)

* **Beregi Sándor távozása.** Holnapután, pénteken búcsuzik az aradi közönségtől Beregi Sándor, az aradi társulat nagytehetségű szerelmes színésze. Beregi távozása határozott veszteséget jelent az aradi színpadra s a közönség, amely a művészi erők itéletében mindig igaz mértéket használ, általános sajnálkozással veszi tudomásul ezt a veszteséget. A drámai összjáték egyik vezére lép le pénteken az aradi színpadról s viszi diadalmas művészetét a nagyváradi közönség ítélőszéke elé. Beregi pénteken a Lovag ur címszerepében búcsuzik s ez a búcsú meleg óvációk keretében fog lezajlani.

* **Bácsné búcsuja.** Végleges búcsu ez, a mely nem egy város közönségének, hanem a színpadnak szól. A magyar színpadnak egyik legnagyobb csillaga volt Bácsné. Babérokkal telített pályafutásának most határkövéhez ér. Harminchárom éven keresztül hirdette a magyar kultúra diadalát s e ragyogó évek felét az aradi közönség hódoló szeretetében töltötte el. A művészet hazája az egész világ; de Bácsnének igazi hazája mégis az aradi színpad, igazi közönsége az aradi közönség volt. Ide fűzik legszebb emlékei. Ide fűzi legnagyobb gyásza is. Ott lesz a színházban szombaton egész Arad. A közönség és a szintársulat kezét fog, hogy a művészi alkony búcsuzó sugarait ragyogóvá, melegséggel teljessé varázsolja. A búcsú Rosenkranz és Gildenstein vigjáték keretében folyik le.

* **A hétfői előadások.** Hétfőn, gyümölcsoltó boldogasszony napján is két előadást tartanak a színházban. Délután *Hüvelyk Matyi* tündéregre, este pedig: *Baba* operette kerül előadásra.

* **Kaposy Józsa utolsó föllépte.** Kaposy Józsa vasárnap búcsuzik az aradi közönségtől a *Felhő Klára* népszimű címszerepében. Igazi tehetség és rátermettség párosult benne a leglelkismeretesebb kötelességtudással s ha ezek után keressük az okokat, amelyek távozásában közreműködtek, meg kell állapítanunk, hogy a művészet berkében ezekre az okokra rá nem találunk.

* **Jiraszek Ilona vendégjátéka.** Érdekes vendége lesz holnap, csütörtökön az aradi színháznak. Egy urileány, aki az énekesnői pályára készül, mutatja be közönségünk előtt hivatottságát. Jiraszek Ilona ez alkalommal a Zsidónő opera címszerepét, Rechát éneklí. A vendégjáték iránt Aradon, ahol a kisasszonynak sok rokona és ismerőse van, széleskörű érdeklődés mutatkozik.

* **Elbeszélések címen Nógrádi Lászlótól** egy vaskos kötet jelent meg. A kötetben harminckét elbeszélés van, java terméke az ismert írónak. A kö-

tetből egy erős írói egyéniség bontakozik ki, kinek meg van a maga levegője, sajátos mesemondó készsége és stílusa. Akik az írásban a művészetet keresik, gyönyörűséggel fogják olvasni a Nógrádi kötetét. Kiadója Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fiai) r. t. Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz. Ara 3 korona.

Tisza István a koalíció ellen.

Bihar nem üdvözli a kormányt.

Elvetették a bizalmi indítványt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 20.

A Tiszák vármegyében, Biharban nincs szerencséje a kormánynak. A törvényhatósági bizottság mai közgyűlésén Tisza István gróf felszólalásai után nagy többséggel ismét elvetették Győr városának és Somogyvármegyének átirataiban foglalt javaslatokat, amelyek szerint a törvényhatóság üdvözölje a kormányt a hadseregszállításoknál elért sikere és az ellene intézett támadások alkalmából. Tisza beszédeiben azzal érvelt a kormány üdvözlése ellen, hogy az előző kormányok a hadseregszállításoknál a magyar ipar részvételére dolgában nagyobb eredményt mutattak föl és politikai okokból való támadás esetén a kormány politikai ellenfeleitől nem várhat bizalmi nyilvánításokat.

A közgyűlés lefolyásáról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkívül nagy érdeklődés mellett közgyűlést tartott Glatz Antal főispán elnöke alatt. A közgyűlésen a vármegyei 6 es párt tagjai és a függetlenségek egyaránt nagy számmal jelentek meg, úgy hogy egészen megtöltötték a tanácskozási termet.

Az elnöki előterjesztések során tudomásul vette a közgyűlés Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek két rendeletét, amelyek közül az egyikben jóváhagyta a főispán fölterjesztését Miskolczy Ferenc alispánéval szemben arra nézve, hogy a vármegye fontosabb ügyiratait a főispánnak be kell mutatni. A másik rendelet megrójjá az alispánt, amiért tiszteletlenül viseltetett a főispánnal szemben.

Ezután Győr városának átiratát tárgyalták. Az átirat arra kéri a törvényhatóságot, hogy a kormányt a hadseregszállításoknál elért eredmény alkalmából üdvözölje. A megye állandó választmánya azt javasolta, hogy a közgyűlés térjen napirendre az átirat fölött. Nadányi Károly, a megyei függetlenségi párt elnöke méltatta a kormány sikerét és az átirathoz való csatlakozást indítványozta beszédeben, amelyet Tisza hívei zajos közbekiáltásokkal zavartak meg.

Nadányi után Tisza István gróf szólalt föl és kijelentette, hogy a mostani rendszert semleges álláspontból szemléli és ezért objektív véleményt mondhat róla. A hadseregszállítások dolgában a régebbi kormányok több eredményt értek el, mint a mostani. Szívesen hozzájárulna az üdvözléshez, ha valami elért eredményhez lehetne üdvözölni. Ha adott esetben nem járul az indítványhoz, ezt azért teszi, mert a magyar kormány a hadseregszállításoknál a magyar ipar részvételét illetőleg semmi eredményt nem mutathat föl. Olyan sikerért, amely nincsen, nem szavazhat elismerést. (Helyeslés a 67-eseknél. Zaj a függetlenségi bizottsági tagok körében.)

Glatz Antal ezután elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek eredménye az lett, hogy 130 szavazattal 67 ellenében elvetették a győri javaslatot. Bernáth Zsigmond, a Fejérváry-kormány ungmegyei főispánja is Tiszákkal szavazott.

Heves vita támadt Somogyvármegye átiratának tárgyalásánál is. Somogy abban felszólítja a törvényhatóságot, hogy üdvözölje a kormányt ama támadások alkalmából, amelyeket legutóbb a kormánynon levő pártok szövetségének szétrobbantása végett ellene intéztek.

Nadányi Gyula védelmébe veszi az átiratot és indítványozza, hogy üdvözöljék a kormányt.

Tisza István gróf az állandó választmány javaslatát pártolja, mely szerint a közgyűlés térjen napirendre az átirat fölött. Somogyvármegye — mondotta Tisza — nem azért akarja a kormányt üdvözölni, mert a kiegyezés dolgában harcot folytat az osztrák kormánnyal, hanem azért, mert a koalíció szétrombolásától félnek. E koalíciós átirathoz tehát más politikai pártállásuak hozzá nem járulhatnak. Neki is az a véleménye, hogy amikor a magyar kormány Ausztriával harcol, minden magyar embernek kötelessége, hogy a kormány mellé álljon. De tudja azt is, hogy a tisztelt ellenzéki urak a múltban 30 esztendőn keresztül az ellenkezőt cselekedték. A kormány támadására a legalkalmasabbnak vélték azt az időpontot, amikor Ausztriával tárgyalt. Hacsak arról volna szó, hogy a magyar érdekekért Ausztriával szemben küzdő kormányt támogassák, akkor ő szíves készséggel megszavazná az üdvözlést.

A közgyűlés 38 szavazat ellenében elfogadta Tisza István indítványát, majd a napirend egyéb pontjait tárgyalta le.

A szocialisták beszámolója.

A mozgalom Aradon és Aradmegyében.

A pártvezetőség jelentése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

A magyarországi szociáldemokrata-párt központi vezetősége most adta ki a párt egy esztendei működéséről szóló jelentését. A terjedelmes jelentésben a pártvezetőség mindenek előtt megemlékezik a párt elhunyt tagjairól, azután ismerteti az elmúlt évben kifejtett politikai mozgalmat, amely a párt életében olyan nagyarányú fejlődést eredményezett, hogy a szociáldemokrata-párt a magyar politikában jelentős tényezővé vált. A rohamos fejlődés akkor kezdődött el, amikor Kristóffy József volt belügyminiszter beledobta a politika forgatagába az általános választójog jelszavát. Azóta a szocialista eszméknek hívei annyira megsokasodtak, a párt annyira megerősödött, hogy a még nemrégben kicsiny, a fejlődés kezdetén levő pártot most már a legkomolyabban kell venni.

Az érdekes adatokban bővelkedő jelentés elején a pártvezetőség megemlékezik Karácsonyi Mártonról, az aradi szalmaanyag papirgyár főzömesteréről, akit az elmúlt év szeptember 8-ikán egy gépszij elkapott, belesodort a zakatoló kerek közé és a kerek izekre szedték. Megemlékezik a pártvezetőség a petrosényi bányász-sztrájk négy áldozatáról is, akik a csendőrszuronyok áldozatai lettek.

A pártszervezkedés fejlesztése körül a pártvezetőség nagy agilitást fejtett ki. A nagyobb városok pártszervezeteinek megerősítése érdekében az elmúlt évben a pártvezetőség

anyag hozzájárulásával állandó titkárságok létesültek, így többek között Aradon is. Aradon és Aradmegyében a gazdasági szervezkedés is nagyobb lendületet vett. Összesen 27 új szakcsoportot alakítottak. A szociáldemokraták Aradon és a megyében számos vasutast is megnyertek a pártnak. Az aradi párttitkárság alá jelenleg 3700 szervezett munkás tartozik.

Érdekes az aradi párt egyéb működése is. A múlt évben 30 népgyűlést és 82 értekezletet tartottak az aradi és megyei szociálisták. Hogy mennyire szaporodott az aradi párt tagjainak száma, azt a tavaly és tavaly előtt beszolgáltatott pártadó közötti különbség igazolja. 1905—6-ban az aradi párt mindössze 10 korona pártadót szolgáltatott be a központhoz, 1906. április elsejétől ez év március 15-ikéig pedig 110 koronára emelkedett a pártadó. Az aradi párt jövedelme az elmúlt évben 2728 kor. 48 fillér, a kiadás pedig 2699 kor. 94 fillér volt. Az aradi párt ebben a hónapban még nagyobb erővel kezdte meg agitatórius munkáját, amennyiben Aradi Munkás címen havonként egyszer megjelenő folyóiratot indított meg.

A jelentésben a központi vezetőség beszámol a földmunkások nagymérvű mozgalmáról is, amely Aradmegyében szintén hatalmas arányokat öltött. A nőmunkás-mozgalom a lefolyt évben nem mutatott fel sok eredményt. A nőmunkások sok helyen tiltakozó-gyűlést tartottak, aminek folytán több nőmunkást letartóztattak. Számos munkásnőt hosszabb ideig elzártak a mozgalomban való részvétel miatt. A többek között Medgyesegyházán is elzárásra ítélték egy nőmunkást.

Nem érdektelen az országos párt pénztári jelentése, amely a párt anyagi megerősödését mutatja. A párt összes bevétele e hó 15-ig 445,527 korona 41 fillér, a kiadása pedig 432,895 korona 64 fillér volt.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Egy szert bevenni,

mely csak ideiglenes hatással bír, épp oly céltalan, mintha kifáradt lovakat ostorozunk. Máskepp áll a dolog azonban, ha oly szert veszünk, mint például a Scott-féle Emulsio, mely a legjobb csukamájolajból alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készül és az egész test szervezetét gyorsan és állandóan erősíti, úgy hogy a legrövidebb idő alatt a gyöngeségi tünetek elmúlnak teljesen és helyükbe erőteljes egészség és új akaratérő lép. Mint erősítő szer gyöngé, vézna gyermekek és lábadozók részére a Scott-féle Emulsio teljesen egyedül áll a maga nemében. A Scott-féle Emulsio összehasonlíthatatlanul hatásosabb és gyogyerejében gazdagabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. 4000

SCOTT-féle EMULSIO

minden gyógyszerárban kapható.

— Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f. —

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Bubits-ügy. A budapesti kir. ítélőtábla tudvalevőleg vizsgálatot rendelt el László Fülöp és Hajnóczy József ellen a Bubits-ügyből kifolyólag. A tábla ezen határozatát amely a törvényszék vádpanaszának megszüntető határozatát semmisítette meg, Ruttkay vizsgálóbíró ez ideig még nem tudta kihirdetni Hajnóczy József

Tavaszi ujdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.)

zsef előtt, mert ez külföldön mint impressárió keresi jelenleg kenyerét. Védője Fényes Samu dr. ma megjelent a vizsgálóbíró előtt s bejelentette, hogy Hajnóczy jelenleg Oroszországban van s megidézhető a szentpétervári osztrák-magyar nagykövetség útján. A vizsgálóbíró erre április 12-re idézte meg Hajnóczyt a táblai határozat kihirdetésére.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Március 20

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 148—149 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 148—149 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 26 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep páronként 24—280 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Március hó 17. napján volt készlet 19,969 darab, március hó 18. napján főlhatatott 443 darab, március hó 18. napján elszállított 152 darab, március hó 19. napjára maradt készletben 20,360 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Vaitozatlan.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki tudósítónk karát újjászervezzük. Felkerjük tehát azokat, akik tudósítói tisztségre vállalkoznak, vagy akik tudósítói tisztségüket *ezután is megakarják tartani*: közöljék e szándékukat lehetőleg postafordultával. Kérjük egyúttal az illetőket, hogy levelezőül csak az esetekben ajánlkozzanak, ha gyors, megbízható és minden eseményre kiterjedő tudósításra vállalkoznak.

IDEGENEK ARADON.

Március 20

Központi szálloda. Jékely Alajos huszárezredes Cegléd. — Klein Bódog főállatorvos Cegléd. — Halász N. dr. ügyvéd neje Budapest. — Minsky Milorad birtokos Nagyikinda. — Hirsch Fülöp kereskedő Bécs. — Krausz Artur kereskedő Bécs. — Mészáros József iskolai igazgató Igazfalva. — Szabó Béla református lelkész Igazfalva. — Spira Alfréd hadnagy Tomesvár. — Nagy Sándor mérnök Budapest. — Kollman Mór mérnök Vác. — Flohr Bruno kereskedő Bécs. — Wartl Gyula magánhivatalnok Ujvidék. — Weiler Manó vállalkozó Szeged. — Bannald József biztosítási ellenőr Budapest. — Linzenberg Lipót utazó Budapest. — Hari Agos birtokos Bánhegyes. — Lassu Lajos kereskedő Szeged.

Fehér Kereszt szálloda. Matolay Károly dr. orvos Nagyvárad. — Virág Sándor dr. orvos Nagyvárad. — Trifon Gábor dr. ügyvéd Bécs. — Vadász Dezső mérnök Budapest. — Baksa Tivadar és neje Dombovár. — László Antal ékszerész Budapest. — Balázs Sándor és családja Karcag. — Csiky Aladár és leányai Cegléd. — Dichter Márton kereskedő Szolnok. — Gyulai Antal hivatalnok és neje Nagyszombat. — Özv. Balog Sándorné és leánya Szeged. — Borsy Kálmán dr. orvos Fogaras. — Nagy Nándor és családja Hódmezővásárhely. — Székely Viktor hivatalnok Kalocsa. — Schwarcz Manó kereskedő Szeged. — Barna Béla magánzó és családja Szentes. — Erényi Tivadar gyakornok Nagyszénás. — Vidor Sándor gazdatiszt Nagyszénás. — Adler József kereskedő Makó. — Forró Róbert Budapest. — Preger Bertalan utazó Budapest. — Veisz Herman utazó Budapest. — Erdélyi Ferenc utazó Budapest. — Balog Ignác utazó Budapest. — Lichtman Samu utazó Budapest. — Spitzer Ervin

utazó Budapest. — Salamon Dezső utazó Budapest. — Fenyő Imre utazó Budapest. — Mikó Vilmos utazó Budapest. — Koronits Boskó utazó Bécs. — Zinner J. utazó Bécs. — Bauer János utazó Bécs. — Fürst Herman utazó Bécs. — Stern Izso utazó Bécs. — Menezser Ignác utazó Szolnok. — Fleischer Sándor utazó Szolnok. — Kardos Manó utazó Nagyvárad.

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet.

Csütörtökön, 1907. évi március hó 21-én:

JIRASZEK ILONA mint vendég:

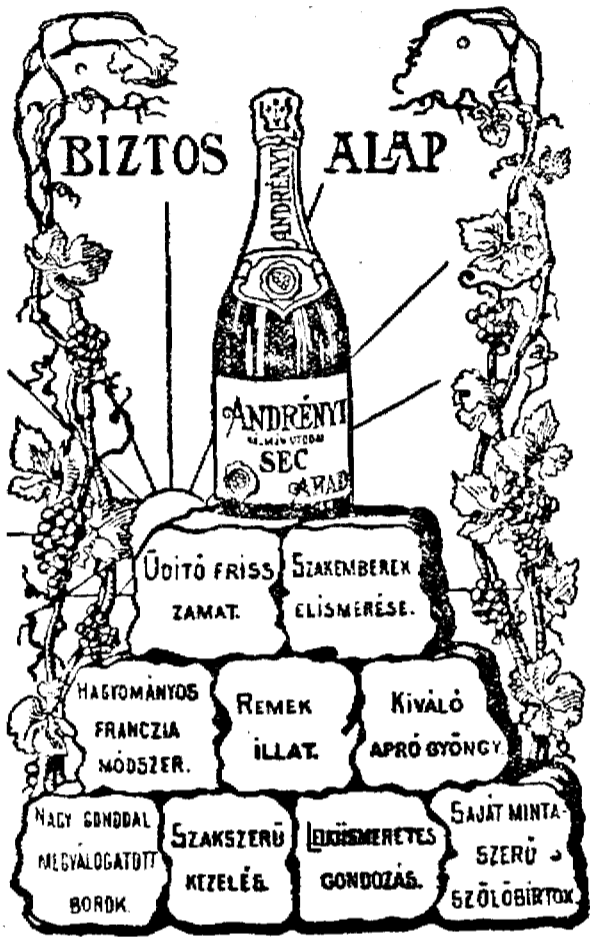
A zsidónő.

Nagy opera 3 felvonásban. Irta: Scribe F. Fordította: Jakab István. Zenéjét szerző: Halévi L.

SZEMÉLYEK:

Brogni Leopold	Hunyadi J.	Rugiero Eleazar	Ladislav J.
Eudoxia	Faludi K.	Schubert J.	Ferrari A.
			Jiraszek I.

Közdete este 7 és fél órakor.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 20.

Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 20,000 méter-mázsza tartott áron Amerika 1/2 magasabb. Az áras 20 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.54—7.55	7.55—7.56
Buza októberre	7.86—7.87	7.88—7.89
Rozs áprilisra	6.63—6.64	6.63—6.64
Zab áprilisra	7.68—7.69	7.72—7.73
Új tengeri	5.23—5.24	5.25—5.26

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	677.50
Magyar hitelrészvény	79.50
Rima-Murányi vasmű részvény	57.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	668.50
1 eszámítolobank részvény	512.—
Déli vasút	147.—

NYILTTER.*

KARL KNEFFEL KÁROLY és FIÁI

VASKERESKEDÉS

SZÉNOSZTÁLYA

BÜKK-FASZÉN.

KOVÁCS-SZÉN.

SALON-FÜTŐSZÉN.

TAKARÉKTÜZHELY-SZÉN.

LEGESZ-PIRSZÉN.

MERENDELÉSEK

HÁZHÖZ SZÁLLÍTÁS

TELÉFON SZÁM 139

Köszén tüzelés

takaréktüzhelyben és kályhában rendkívül hőtartó és jelentékenyen olcsóbb mint a tüzifa.

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyúk (Sockerl),

elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott árak mellett
Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság-tér.”

URAK!!!

Öltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon sz. 475.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

126 **A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,**
hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladó, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a motoros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor.-ért törlesztésre eladó.

KOSSUTH-utca
67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester úszócipőben

a legjobb anyagból készült **férfi, női és gyermek cipők** nagy választéka. — Megrendeléseknél szíves bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

624 **Olcsó ár!**

Pontos kiszolgálás!

Vasutasoknak!

és a kiknek szüksége van pontos órára, az javitassa óráját feltétlenül

Kepes M.

chronometter és műórásnál

ARADON, Asztalos Sándor-utca 5. szám alatt, ahol bármilyen (speciál) óra 3 évi jótállással lesz pontosan javítva és szabályozva. 192

Egy jóforgalmu

szatócs-üzlet

italméréssel egybekötve, kedvező feltételek mellett május 1-re, szükség esetén **azonnal átadó.**

Cím a kiadóhivatalban. 784

Fischer Armin

szobafestő és mázó

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázó munkát,

azonkívül **gipsz utánzatot és szobakárpitozást** a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is. 837

Asszonyok és leányok

el vannak ragadtatva a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keszttel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevasárlásnál csakis **Hajós féle aradi készítményeket** tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél: 313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kálmán, Kossuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszeres üzletnél és Vojtek és Walaz droguerájában.

Alkalmi ajándékok!

illatszerek, husvét-i locsolóvizek, finom francia, angol illatszerek, ragyogó színű méregmentes tojás-festékek.

Mikadó papir. Ostara papir.

Quedlinor papir.

Kitünő minőségben kaphatók

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Menyasszonyok figyelmébe!

12 személyes üvegekészlet 100 drb. Frt. 25.
Finom gravírozott üvegből: K. 50.

3 Vizes üveg	12 Söröstübler
3 Boros "	18 Vizespohár
2 Likör "	12 Boros pohár
12 cognac-likörpohár	1 Gyümölcsállvány
12 Tokaji boros pohár	1 Befőttestál
12 Vörös boros "	12 üvegtányér

Legfinomabb minőségű porcellánok:

Étkező készlet 6 szem. 26 db. Frt. 6.50-tól

	feljebb.	
12 személyes étkezészet	80 drból	
12 " kávészekészlet	15 "	Frt. 62.50
12 " teás	15 "	K. 125.
12 " mokka	15 "	
Összesen 125 darab		

Rendkívül olcsó mosdókészletek, Villany, légszusz, benoidgás és egyéb csillárok. Esküvői ajándékok, Valódi nikkell fűző és disszedények stb. stb.

Gebhart Testvéreknel

ARADON.

Andrassy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Üveg, porcellán, tükör, képkeret, lámpa és csillár üzlet — Üvegeséai vállalat. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 224

KI SZENVED?

gyomor-bajban, székrekedésben, étvágytalanságban stb.? Az tegyen kísérletet, a több száz hírneves orvos által ajánlott **HORGONY** természetes keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár **HORGONY** keserűvíz 1—2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvágy és a jó közérzet beáll. A **HORGONY** természetes keserűvíz nem kellemetlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. Kapható minden ásványvíz, fűszerkereskedésben és gyógyszer-tárban. Vásárlásnál kifejezetten **HORGONY** keserűvíz kérendő. Tulajdonos: **Leber János** Budapest.

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi sasionra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti lovasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim

elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izlésses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

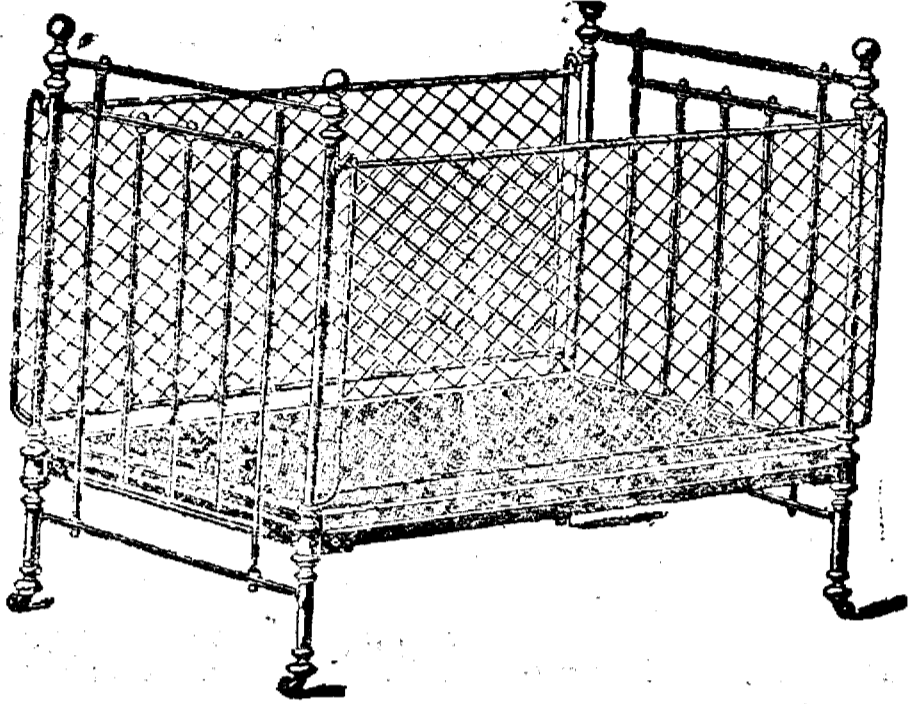
Saját gyártmányu

463

réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek

pazar kiállításban.

Kivánatra képes árjegyzékkel vagy írásbelileg szolgálak költségvetéssel

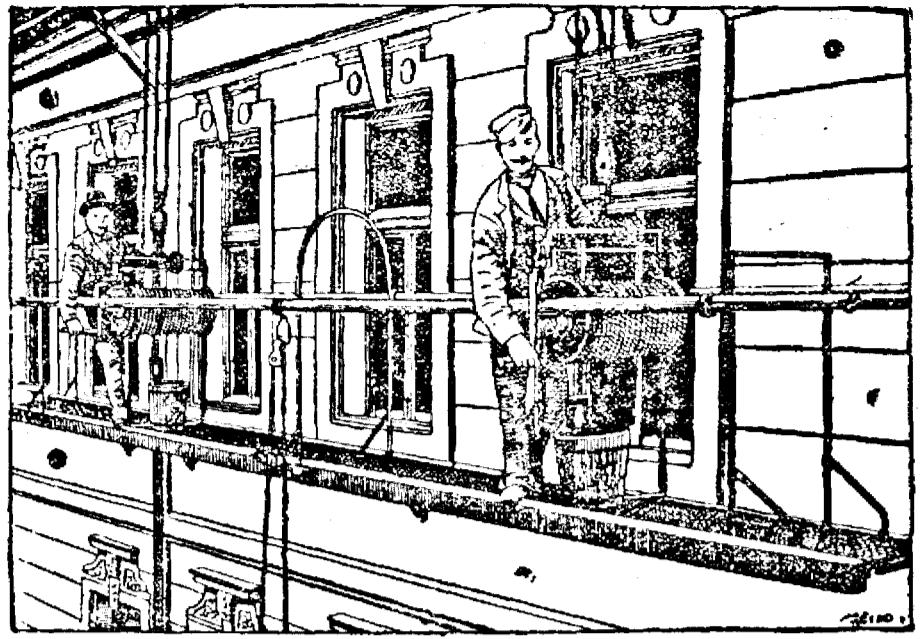
Szíves megrendelést kitűnő tisztelettel kér

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Deák Ferenc-utca 36. szám alatt**

799

festő- és mázoló-vállalatom

a jelen kor igényeinek megfelelőleg kibővíttem.

Birtokomban a legújabb stilszerű minták, melyek azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is legjutányosabban számíthat m. Utcai és udvari **homlokzat festészetben** elismerve vagyok, melyet számos elismeréssel igazolhatok.

Becszes pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Bränner Vilmos, szobafestő és mázoló

Arad, Deák Ferenc-utca 36.

Saját felhuzó gépek.

Vidékre is elvállalok e szakmába vágó munkákat.

Alapított 1869
Megyei és városi telefon 389.

Agyagáru és kályhagyár

Arad, Halász-utca.

Ajánlja saját a legjobb tűzmentes anyagból készült
cserépkályháit és kandalóit

minden kivitelben, ugyszintén **takarék-tűzhelyek és fürdőkádak kifalazását, nemkülönbön központi fűtések berendezését** bármely rendszer szerint.

Továbbá minden a kályhás iparhoz tartozó **javítások** vagy **átalakítások** megbízható szakképzett szerelők által pontosan és gyorsan, a lehető legjutányosabb árban végeztetnek ugy helyben, mint vidéken.

Összes cserépkályháim bármely rendszerű vasbetéttel mint **gyors-melegítő** kívánatra felszerelhető, nemkülönbön Maidingen rendszer szerint fekete vagy pirszen fűtésre mint töltőkályha felállítható.

B. megbízását kérve, maradtam

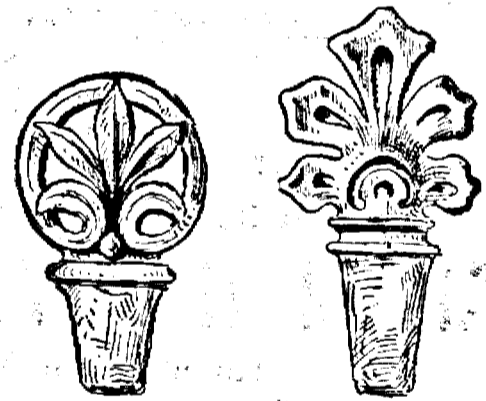
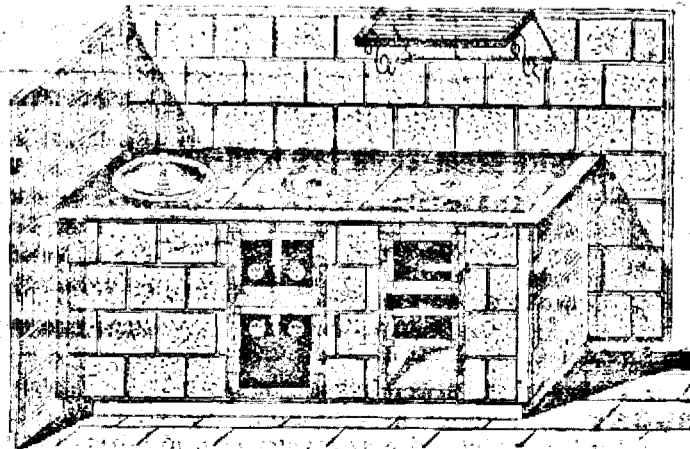
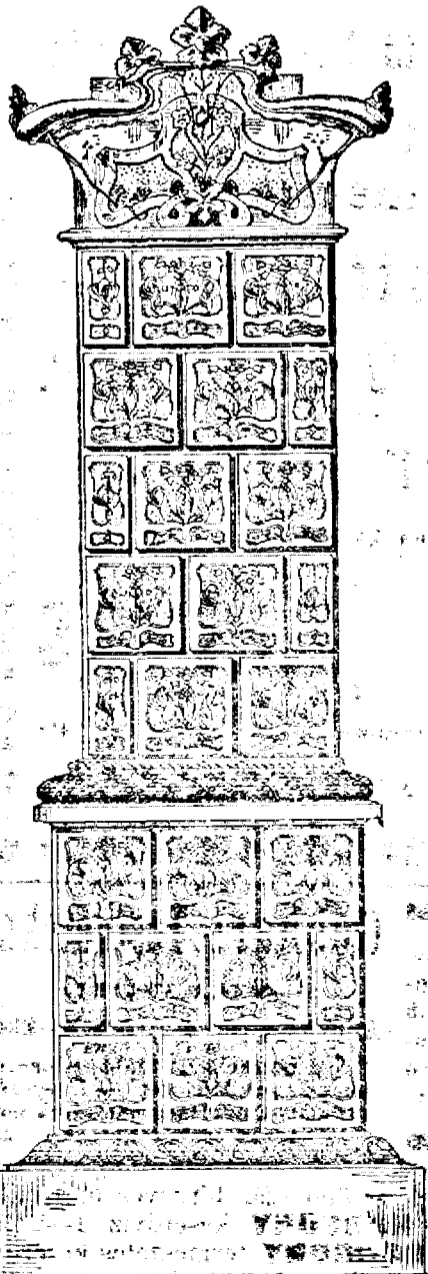
183

kiváló tisztelettel

BALOGH DÁVID

kályhás-mester.

Képes mintakönyv kívánatra bárkinek bérmentve megküldetik.

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg uton megnyílt

24 évig az aréna épületben volt üzletünk a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

[Müller-házba]

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel

KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó“-hoz.

József főherceg-ut 11.

428

Maszni János

építész és építő-mester műszakirodája

Arad, Andrassy-tér 8.

(Templommal szemben.)

Elfogad az építészeti terén előforduló mindennemű

irodai és kivitelezési munkát.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségvetés-számításokat kívánatra készítik.

Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálunk.

Vázlat terveket ingyen készítenek.

Tisztelettel

Maszni János,

építész.

103

K U I

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy Aradon Deák Ferenc-utca 2. szám alatt (Sebesyház) egy, a mai kor és modern ízlés minden követelményének megfelelő.

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégek től kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átalakítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Vidéki megrendeléseket a legmesszebb menő körülményekkel eszközölök. 719

Szíves pártfogást kér

AMTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Seiler Bertalan

pászományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.**Zsinor,****gomb,****bojtok****és rojtok**

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyneműk

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabbban készítenek. 682

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetetAulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást **háztárgy kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézműveléssel,** melynek következtében a ruha nincs kitéve időbeli romlásnak.

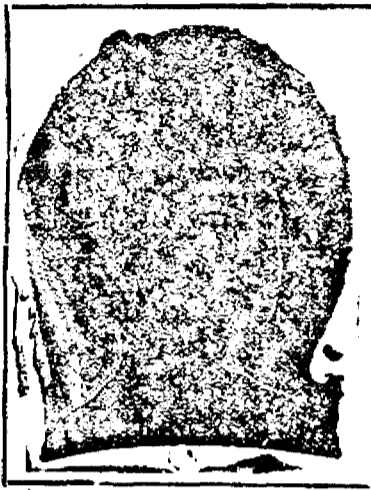
Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű**Földes-féle****Margit-Cremet,**

mely szívtalan, ártalmatlan s rögtön szépíti.

A Földes-féle MARGIT-CREMET gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szesz szőpők, májtoltok, bőrtájkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

808

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Van szerencsém a becses közönségnek tudomásul adni, hogy a

Deák Ferenc-utca 33. sz. a.

új modern

pék-üzletet

nyitottam.

Tudomásul adom, hogy itten minden nap tiszta tejjel és bivaly-vajjal készült izletes **sütemények** kaphatók. Minden nap friss, jóízű **krumpli-kenyér** is, finom **teasütemény** és karlsbadi mód szerint készült vajas, tejes és vizes **kétszersült** is olcsón kapható. Ugyanítt lehet **minden délelőtt** kenyeret és kalácsot **sütni.** Kapható elsőrendű **tejes-kenyér.**

A nagyérdemű közönség b. pártfogásáért esedezem. 639

Tisztelettel

Ehrman Henrik.**Battonyán**

a tulajdonomat képező

Nemzeti Szálloda

részére keresek egy tehetséges, szakképzett, jó modoru

üzletvezető vendéglőst,

ki háromezer korona óvadék fölött rendelkezik. Üzletemben van a Battonyai uri kaszinó bérlete, vendéglő és kávéház, valamint több vendégszoba.

Ajánlatok megyesegyházi (Arad-megye) címre intézendők.

Engel Lajos.

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvvezetők részére, ugyancsak sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vasuti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetelekből, a legutolsó divat szerint, mérsékelt árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szíves értesítését, hogy gazdag mintagyűjteményemmel mikor tegyem tiszteletemet.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

586

Wolf János.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a párisi és bécsi tanulmányutamból visszaérkeztem és

Andrassy-tér 8. sz. alatt

ajtó 5. Gebhart-ház egy

**női kalap és díszítő
termet**

nyitottam

és e szakmában mindent a legszebb és legizlésebben készítenek. Ugyancsak állandóan raktáron tartok **kész női kalapokat.**

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök. 584

Tisztelettel

Fischer Dóra,

Andrassy-tér 8. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Francia „Blouse Albu a“

180 legújabb eredeti francia divatképpel I korona 50 filléért kapható **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedésében Arad. Telefon 517. 361

Kiadó üzlethelyiségek.

József főherceg-ut 7. szám alatti házban több átalakítandó üzlethelyiség 1907. augusztus 1-sejére kiadó. A lakásokból üzlethelyiségekké átalakítandó tervezet ugyanott a háztulajdonosnál megtekinthető. 852

Egy magányos

3-4 szobás lakház vagy villa, gyümölcsös kerttel, lehetőleg a kiserdő közelében bérbe kerestetik. Ajánlatok Belle János, Kerülő, pusztai u. p. Szintye intézendők. 848

Gazdasszonynak ajánlkozik

egy 34 éves szerény, megbízható hajadon helyben, falura vagy pusztára. Cim a kiadóhivatalban. 854

Szőlő!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő, szép nagy épülettel, uralakással, teljesen berendezve eladó. Cim a kiadóhivatalban. 819

Házvezetőnek

ajánlkozik fiatal, ügyes, intelligens nő, a ki a háztartás minden ágában tökéletes jártassággal bír. Legjobb elfogad plébániát, esetleg középkorú magányos férfi háztartását. Cim a kiadóhivatalban. 886

Méhes eladó!

Egy teljesen felszerelt méhes 25 drb. Dzierzon kaptárral (országos méretű) mézpergetővel s a hozzátartozó aprósággal olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 820

Több száz

röngált dobozu levélpapírt minden elfogadható árban árusítok. Veszek könyvtárakat. — **Kerpel Izse** könyvkereskedő. 856

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségű urak állandó alkalmazást kaphatnak egy könnyen eladható házi cikk eladására. Pénzbeszedők óvadékká kerestetnek. Ajánlatok „K. G. 100.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Sárga orpington kakas,

2 éves, remek nemes ivadék, vérfelújítás céljából eladó, esetleg csereüzlet. Hona-utca 7. 883

Kocsi eladó!

Egy homokfutó teljesen jó karban lévő kocsi olcsón eladó. Tudakozódhatni Halász-utca 2. 857

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll. 800

175 darab

pontos járatu ezüst

zsebórát

minden elfogadható árban elárusít

Schwimmer-cég

Arad, 802

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

Pölzl kávéház

mellett

Egy ügyes fényvasalóné

ajánlkozik házakhoz vasalni. Sarló-utca 6. sz. 882

A ki jó

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 filléért egy üveg

Rumkivonatot.

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható **Pollak Sándor**

körkémence téglagyárában 15

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A méteres vasut megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserépekben, flas-ter-, kút- és facon-téglákban.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására adni, hogy több oldali felszólításnak engedve

ARADON, Szabadság-tér és Hunyadi-utca sarkán

Münz-féle házban a II. emeleten egy

női divat terméket

nyitottam.

Budapesten a mai kor igényeinek teljesen megfelelő ilyenmü üzletem elegendő garanciát nyújt arra, hogy csakis a legújabb divatu, legjobb kiállítású ruhadarabok kerülnek ki, miért is remélem, hogy a helybeli közönség becses bizalmával megszerencséltem.

Női divat termékekben minden elképzelhető női ruhák készíttetnek, és csupán a megrendelések és próbálások egy szakképzett férfi által eszközöltetnek Aradon, míg a ruha budapesti elsőrendü munkásaim által lesz elkészítve.

Még midőn megjegyzem, hogy áram a lehető legjutányosabbak, maradok magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva

Kiváló tisztelettel

697

Kocsis Pál.

Teljesen jó karban lévő ház

szabad kézből azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 885

Kiadó

Herkulesfürdőn

a „Majorkert“ és „Széchenyirét“ berendezéssel és jéggel telt nagyobb jégvermekkel együtt szakképzett, óvadékkal rendelkező

vendéglősöknek.

Levélbeli megkeresések Arad, postafiók 38. szám alá intézendők. 874

Nem kell London. Nem ke'l Páris. Nem ke'l Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetiében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők költséges figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőimet**, melyek meggátolják a lábfej fejlődését, gyermekknél, ugyszintén felnőtteknél nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítek a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különböztethető taris szép cipőket. B. megrendeléseket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 641

Kiadó Herkulesfürdőn,

bent a fürdőtelepen, gyönyörű fekvésű schweitzsi stilben épült

vendéglő és kávéház,

hol szini- és varieté előadások tartatnak. szabad villanyvilágítás, vízvezeték és jéghasználattal együtt, szakképzett, óvadékkal rendelkező

vendéglősnek

kedvező feltételek mellett.

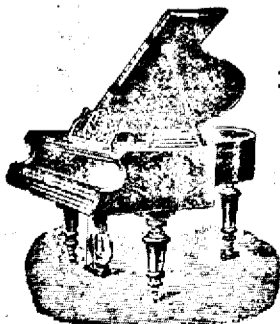
Levélbeli megkeresések Arad, postafiók 38. szám alá intézendők. 873

Faix Jacques

zongoraterme és készítemi műterme

Aradon,

Batthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler elsőrendü gyárosok kitünő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

827

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi

kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.